

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 137. szám
1940. június 22., szombat

Feladvó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Szombaton rádiószózatot intéz II. Carol király a nemzethez

Bucuresti. (Rador.) Szombaton este 21 órakor Őfelsége II. Carol király rádióbeszédet intéz a nemzethez.

Őfelsége vezetésével Nemzet Pártjává alakult át a Nemzeti Ujjászületés Frontja

Négyszakaszos törvény intézkedik az átalakulásról —
A „Nemzet Pártja” egyetlen, egységes és totális párt

Uj, szigorú büntetéseket tartalmazó törvény jelent meg az állam politikai rendjének védelméről

Bucurestiből jelentik: A hivatalos Lap pénteki számában törvényrendeletet jelent meg, amely elrendeli a Nemzeti Ujjászületés Frontjának feloszlását és ugyanakkor egységes nemzeti politikai párt létesítéséről intézkedik. A törvényrendelet szövege a következő:

— Miniszterelnökünk és igazságügyminiszterünk jelentése, valamint a minisztertanácsi napló és a törvényvéleményező tanács véleményezése, végül pedig az alkotmány 46. szakasza alapján elrendeltük és elrendeljük:

Törvényrendelet a Nemzeti Ujjászületés Frontjának „Nemzet Pártja”-vá történő átalakulásáról.

1. szakasz: A Nemzeti Ujjászületés Frontja egységes, egyetlen és totális párttá alakul át, amelynek neve a „Nemzet Pártja”. A párt Őfelsége a király legfelsőbb vezetése alatt működik.

2. szakasz: A Nemzet Pártja irányítja a román nemzet és román állam erkölcsi és anyagi életét. A Nemzet Pártja közjogi intézmény.

3. szakasz: A legfőbb vezető nevezi ki a párt egyedül felelős Felsőbb Vezetőseit, amelyek egyedül az Uralkodónak tartoznak felelősséggel.

4. szakasz: A szervezésre, működésre és fegyelmeztetőre vonatkozó szabályokat a Legfelsőbb Vezetőség állapítja meg.

Bucuresti, 1940. június 21.

CAROL

Tătărescu Gheorghe miniszterelnök.

Bentoiu Aurelian igazságügyminiszter.

A fenti rendelet törvényhez az igazságügyminiszter indoklása a következőként hangzik:

„Miniszter Urak!

„A Nemzeti Ujjászületés Frontjának legfelsőbb tanácsa a jelenlegi helyzetet tekintve véne, kötelességének érezte, hogy Őfelsége legmagasabb felügyelmét a román nemzet élet új politikai fegyelmében való megszervezése felé irányítsa. A fenti bizottság tagjai olyértelmű javaslatot terjesztettek az Uralkodó elé, hogy olyan új politikai szervezet vagy keret létesíthessék, amely minden nemzeti erő összefogásában a polgárt legmagasabb kötelességének teljesítésére huzdítsa; a haza iránti feltétlen odaadás és tevékenység kifejtésére. Kérték Őfelséget, a királyt, hogy vegye át a vezetést ennek az egyetlen és egységes irányítású politikai szervezetnek és ezt a pártot totális pártként szervezzék meg azzal a céllal, hogy a román állam és a nép az összes nemzeti erők egyesítésével az Uralkodó irányítása mellett a haza érdekében a lehető legeredményesebben dolgozzék. Így ennek az új pártnak, amely a Nemzeti Ujjászületés Frontjának nem megszüntetése, hanem átalakítása totális párttá, Őfelsége lesz az elnöke, az általa kinevezett vezetők neki felelősek, mint legmagasabb személynek és ezek a vezetők alakítják meg majd a párt különböző szabályait attól az elvtől vezéreltetve, hogy az egyén csak az államban és az állam által működhet és boldogulhat. A totális párt fogalom alatt az értenedő, hogy aki a Nemzet Pártja sorain kívül marad, egyben az állam ellensége is.

A párt és az állam nem két különálló fogalom, hanem egyetlen ugyanazon fogalomnak két arca. Az új párt közjogi jellegű. A Nemzeti Ujjászületés Frontja szervezeteivel együtt folytatja működését, amíg az új politikai párt újabb szabályzatait kiadja.

AURELIAN BENTOIU igazságügyminiszter

A Nemzeti Ujjászületés Frontja legfőbb vezetősége a fenti rendelet törvény kiadása előtt az alábbi felirattal fordult az Uralkodóhoz:

„Sire!

„Felsőged legmagasabb irányítása mellett és intenciói szerint alakult meg a Nemzeti Ujjászületés Frontja, mely egyetlen politikai keretet kapott: a fegyelmet és rendet és az állam belső rendjét egybehangolná. Minden lélek egyetlen kötelességet ismer és érezte a királyi felszólítás útján történt elhivatást — és biztosíthatjuk Felsőgedet, hogy a megkezdett munka jó úton halad. Mind valamennyien éreztük, hogy a román haza fiatalok lélekben és kötelességtudásban minden egyéni szempontot alá kell rendelni az állam magasabb érdekeinek. Szentül bizunk abban, hogy megkezdett munkánk a dicsőséges befejezéshez halad.

„Sire!

„Az állam elsőbbsége a polgárok egyéni érdekeivel szemben, a személy alárendelése az összesség szempontjait alá és a nemzeti tevékenység fokozása

„Az állam politikai rendjének védelmében”

Őfelsége a következő rendelet törvényt szentesítette:

„Miniszterelnökünk és igazságügyminiszterünk előterjesztésére elrendeltük és elrendeljük:

1. Az állam politikai rendjének védelme értelmében 3—5 évig terjedő börtönnel, 10.000—100.000 lei pénzbüntetéssel és 1—5 évig terjedő politikai jogvesztéssel sújtják mindazokat, akik:

a) Előszóval, vagy írásban a Nemzet Pártja elleni tevékenységre, vagy az ez által teremtett rend megváltoztatására igatnak.

b) Titkos társaságot alakítanak ebből a célból.

c) Feloszlatozott alakulatok működését folytatják.

d) Minden olyan tett, amely ezen egyetlen politikai párt hitelét rongja és ennek működését megakadályozza. Ha fenti tett elkövetője köznyugdíjra jogosult, elveszti nyugdíját.

2. Nem lehet közítségviselő, aki nem tagja a Nemzet Pártjának. A felvétel 1940. augusztus elsejéig van. Aki nem veszne fel, automatikusan megszüntetett közalkalmazott lenni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik tényleges katonákra.

3. Nem lehet jelölt és nem választható csak az, aki a Nemzet Pártjának tagja. Azokat, akik nem tagjai a Nemzet Pártjának, kizárják a szabadfoglalkozásuk kollégiumaiból.

megkívánja, hogy a történelmi sors által kifejtett uton haladva, új ritmust adjunk a totalitás szellemében nemzeti életünknek.

„A román királyság egységes nemzeti jellegű és oszthatatlan államegység az alkotmány értelmében. Az oszthatatlanság elvben áll fenn mindaddig, amíg a valóságban is meg nem teremjük az oszthatatlanság szentségét.

„Ugy véljük, hogy a legkülönb lehetőségét kell megteremtteni annak, hogy az eddigi Nemzeti Ujjászületési Front párttá válhassék, még pedig totális párttá, Felsőged az alkotmány értelmében: az állam feje, a végrehajtó hatalom legmagasabb ura és ugyanakkor a legfőbb hadúr. Az állam érdekei parancsoltól kivánják és a történelmi idők is azt követelik, hogy új terheket vegyen a vállára és legmagasabb politikai vezetője legyen ennek az egyetlen pártnak és ezzel a román politikai államéletnek is vezetője legyen.

„Sire!

„Az egység és a folytonosság azonban nem lehetséges csak akkor, ha kérésünknek engedve, Felsőged legmagasabb személye veszi át ennek a pártnak vezetését. Felsőged az alkotmány értelmében: az állam feje, a végrehajtó hatalom legmagasabb ura és ugyanakkor a legfőbb hadúr. Az állam érdekei parancsoltól kivánják és a történelmi idők is azt követelik, hogy új terheket vegyen a vállára és legmagasabb politikai vezetője legyen ennek az egyetlen pártnak és ezzel a román politikai államéletnek is vezetője legyen.

„Sire!

„Ez az új nemzeti szervezet: totális párt. Totális párt abban az értelemben, hogy megvalósítja a politikai életben azt a szellemet, hogy az állam érdeke a legelső követelmény és az egyén megjelölése ebben a szellemben történik. Aki sorainkon kívül marad, vegetatív életre lesz kárhoztatva. Magától értetődik, hogy a „Nemzet Pártja” új szervezet, új lehetőségeket nyújt és új módosításokat kíván. Ezeket rövidesen végrehajtjuk.

„Sire!

„Attól a történelmi felelősségtől áthatva, amely reánk hárul, mely alázattal kérjük Felsőgedet kérésünk meghallgatására és hűségünkről és alázatunkról biztosítjuk, Felsőged! Nem tudunk másképp cselekedni.

Alexandru Vaida-Voievod, elnök

Tătărescu Gheorghe, alelnök

Victor Moldovan, vezértitkár

N. Cornăteanu, a mezőgazdasági foglalkozások főtitkára

Bujoiu, az ipar és kereskedelem főtitkára

Bentoiu, a szellemi foglalkozások főtitkára

Georgescu tábornok, a Nemzeti Gárda parancsnoka

„Az állam politikai rendjének védelmében”

4. Jogi személyek, társaságok feloszlatozók, ha vezetőjükben olyan tagok vannak, akik ezen politikai párt ellen dolgoznak, valamint, ha a társaságok anyagi alapját a Nemzet Pártja elleni propaganda használatáig fel.

5. Nem lehet igazgatósági tagja és vezetőségi tagja köz-, vagy magánvállalatnak olyan személy, aki nem tagja a Nemzet Pártjának.

6. Aki kigunyolja, becsmerli e pártot, vagy annak jelvényeit, illetve egyenruháját vagy kiáltványait, egy hónaptól egy évig terjedő elzárással sújtható.

7. Ezen büntetőrendelet alá eső fizikai és jogi személyek vagyona bűnyügl zárlat alá kerül.

8. A fenti rendelkezés szerinti bűnök egy közzelendők, mintha tettenérés történt volna, még akkor is, ha a II. Carol büntetőperrendtartás 226. szakaszában körülírt tettenérést nem merítik ki.

CAROL

Tătărescu miniszterelnök

Bentoiu igazságügyminiszter

Bentoiu igazságügyminiszter a fenti rendelet törvény indoklásában kifejti, hogy az új rend, amelyet az új párt megvalósít, új és súlyos büntető szakelőköt követel és minden, az új ideológia elleni tevékenység speciális büntetést képez.

A compiegnei erdőben megkezdődtek a német-francia fegyverszüneti tárgyalások

Ugyanabban a vasutikocsiban olvasta fel Keitel tábornok a birodalmi vezér és a francia kiküldötték jelenlétében a fegyverszünet irányelveit, ahol az 1918. évi tárgyalások folytak

Német részről átnyújtották a fegyverszünet feltételeit

Compiègneből jelentik: Ugyanazon a helyen és ugyanazon vasuti kocsiban, mint amelyben 1918-ban a németek tudták meg a franciák azokat a feltételeket, amelyek mellett Németország hallandó megkötni a fegyverszünetet. A város határát lezárták. A compiègnei erdő útján német diszszázad sorakozott fel. A francia felhatalmú megbízottak részére tágas sátrat emeltek. Itt fognak tartózkodni a fegyverszüneti tárgyalások alatt. A 22 év előtti fegyverszünet emlékművét birodalmi zászlóval takarták le. A compiègnei uton két sínpar huzódott. Mellettük emlékkő állott, amelyre kitűzték a Führer zászlóját. Az egyik sínparon állott az a vasuti kocsi, amelyben megkötötték 22 évvel ezelőtt a fegyverszünetet. Foch emlékművénél a sajtó képviselői helyezkedtek el. Hitler a német nép vezetői várták. A vezér 15 óra 15 perckor érkezett meg. Göring, Hess, Brauchitsch és Raeder tisztelettel kíséretében. Hitler mielőtt fellépett a kocsiba — amelyben tíz hely van — pillanatra megállt a Foch-emlékmű előtt. Negyedóra múlva jöttek meg a francia megbízottak akik Toursnál lépték át a német hadivonalat. Az éjszakát egy párisi szállodában töltötték. A kocsinhoz a főszállásmester vezette őket. A tárgyalás alatt Hitler foglalta el a főhelyet, mellette jobbról és balról ültek a német katonaság vezetői. Szembe velük ültek a francia megbízottak.

Hitler megbízásából Keitel tábornok ismertette a fegyverszünet feltételeinek irányelvét

Berlin. (Rador.) „A compiègnei erdőben” megjelöléssel a Német Távirati Iroda jelenté azt, hogy Hitler birodalmi vezér pénteken délután 15 óra 30 perckor a véderő főparancsnokság jelenlétében fogadta a fegyverszüneti feltételek átvételére odaérkezett francia küldöttséget. Német részről jelen volt Keitel tábornok, a német véderő főparancsnokság főnöke, Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter és Rudolf Hess, a vezér helyettese. A francia küldöttség részéről megjelent Hutzinger tábornok, a francia legfőbb haditanács elnöke, Bergeret francia légügyi tábornok, Lelu altengernagy és Noel nagykövet. A fegyverszüneti feltételeket ugyanabban a vasuti kocsiban adták át a francia megbízottaknak, amelyben annak idején Foch tábornok, a francia hadsereg akkor főparancsnoka 1918. novemberében olyan megalázó körülmények között diktálta a német kiküldöttek előtt a fegyverszünetet. A birodalmi vezér megbízásából Keitel tábornok felolvasta a fegyverszüneti feltételeket bevezető beszédét, amely így hangzott:

— A birodalmi vezér, mint a német légi, tengeri és szárazföldi véderő legfőbb parancsnoka nevében a következő nyilatkozatot teszem Önök előtt: A német véderő 1918. novemberében letette a fegyvert, bizva azokban az ígéretekben, amelyekkel Wilson elnök adott és amelyekkel a szövetséges hatalmak is megerősítették. Ezzel véget ért egy háború, melyet a német nép és a német kormány nem akart és amelyben óriási túlerő mellett is az ellenségnek nem sikerült a német hadsereget döntő módon legyőzni. Már a német fegyverszüneti bizottság megérkezésekor megkezdődött az ünneplésen adott ígéretek megszegése. Így 1918. november 11-én ebben a vonatban megkezdődött a német nép kálváriája. Ami becsületrablást és megalázást és anyagi kárt ráhárdhatott egy népre, az mind innen indult ki. A szőszegés és a hisztériás esküldöt össze egy nép ellen, amelynek csak az volt a gyengéje, hogy hitt a demokrácia államférfiak kezében.

— A világháború kitörése után 25 évvel Anglia és Franciaország ismét minden ok nélkül hadatüzentek Németországnak. Most pedig megtörtént a legveres döntés s Franciaország legyőzetett. A francia kormány arra kérte a német birodalmi kormányt, hogy ismertesse vele a német fegyverszüneti feltételeket. Ha a feltételek átvételére a compiègnei erdőt jelöltük ki, ez azért történt, hogy ezzel az aktussal kitörőhessünk egy emléket, amely Franciaország történelmében nem a dicsőség lapjaira íródott, amelyeket azonban a német nép minden lakója a legnagyobb szegvénynek tekintett. Franciaország hősi ellenállás után a véres csaták szakadatlan sorozatában győzetett le és omlott össze. Németországnak nem az a szándéka, hogy ilyen bátor ellenséggel szemben a fegyverszüneti tárgyalásoknak gyalázkodó jelleget adjon. A német követeléseknek az a célja, hogy:

1. Megakadályozza a harc újabb kezdetét.

2. Németországnak megadjanak minden biztonságát, hogy tovább folytathassa a rákényszerített háborút Anglia ellen.

3. Hogy megteremthessék a feltételeket az új béke kialakítására, amelynek lényeges tartalma a birodalommal szemben erőszakkal elkövetettek jóvátétele lesz.

E bevezető beszéd után a vonat előtt felállott diszszázad zenekara a Deutschland über Alles című szöveget játszotta és ennek hangjai mellett, 15 óra 42 perckor a birodalmi vezér elhagyta a tárgyalások színhelyét, miközben a diszszázad fegyverbe lépett.

A francia küldöttség tagjai ezalatt bentmaradtak a kocsiban és átnézték az átnyújtott feltételeket. Ezután leszálltak, átvonultak a compiègnei kis téren a részükre felállított sátor felé.

Berlin jelenti:

Hetszáz harcikocsit zsákmányolt az előrenyomuló német haderő

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelenti a hadsereg főparancsnokság: Normandia, Bretagne, valamint a Loiretől keletre és a Rhone völgyében elterülő vidéken csapataink tervszerűen haladnak előre. Gyors egy ségeink Burgundiában előrenyomulva nagy harcok után elfoglalták Lyont. A Gien melletti Nevey helység elfoglalása alkalmával csapataink 700 harcikocsit zsákmányoltak. Elzászban és Lotharingiában, a német csapatok tovább folytatják a Maginot-vonal megtisztítását és egyes helyeken heves ellenállásra találnak. Észak-Lotharingiában a körülzárt francia hadsereg maradványait csapataink szétosztották, vagy harc képtelenné tették. Más ellenséges csoportokat is körülzártunk és ezek főképpen a Vogézekről keletre még ellenállnak. A Hartmannsweile Kopf magaslat, amely az elmúlt világháborúban véres csaták színhelye volt, a német csapatok kezébe került. Légi haderőink június 20-án is tovább folytatták támadásukat a visszavonuló csapatok ellen. Zuhanó bombázóink a Maginot-vonal újabb erődítményeit tették harc képtelenné. Az El-

A Reuter-ügynökség megállapításai

a francia hadvezetés hibáiról

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség által közzétett tudósítói most tért vissza Angliába és ezeket írja:

— A francia hadsereg legyőzetése és a francia kormány azon határozata, hogy a fegyverletétel lehetőségét megvizsgálja annak következménye, hogy a francia legfőbb hadvezetés katonai elképzelése nem volt helytálló, másrészt pedig a kormány tagjai

ahol megbeszélést folytattak. A sátorban rövid ideig tartózkodtak, ahonnan visszatértek a kis térre. Ott egy német vezérkari tiszttel, valamint jelentett Hutzinger tábornoknak, aki kíséretével visszatért az étkezőkocsiba.

A tárgyalást különben a német rádió közvetítette és a budapesti rádiószolgálat is továbbította.

A francia kiküldöttek főbeszélő, szikratáviró és távolhíró útján összeköttetésben állnak a bordeaux-i kormánnyal.

A kiküldöttek 18 óra 10 perckor visszatértek az említett vasuti kocsiba és ott folytatták a megbeszélést Keittel, a birodalmi vezér megbízottjával. A megbeszélések a fenti tudósítás érkezésekor még folytak.

Francia minisztertanács

Bordeaux. (Rador.) A Havas-iroda jelenti: Csütörtök délután tartott minisztertanácsban beszéltek meg azokat az irányelveket, amelyek alapján a francia megbízottak a fegyverszüneti tárgyalásokat folytathatják. A Petit Parisien, amely ezt a hírt közli, hozzá teszi, hogy a bordeauxi városházán Marquet elnökletével 50 képviselő azt a határozatot ismerte ki, hogy Petain tábornagy köré csoportosulnak és segítségére lesznek nehéz feladatok teljesítésében. Nagy taps kísérette Laval volt miniszterelnök azt a kijelentését, hogy nem aggódik Franciaország sorsa miatt, mert a nemzetet meg fogják menteni.

Reynaud visszatért Franciaországba

Genf. (Rador.) Mint Bordeauxból hivatalosan jelenti, Petain tábornagy miniszterelnök pénteken kihallgatáson fogadta Reynaud volt miniszterelnököt, aki néhány napos londoni tartózkodás után visszaérkezett Franciaországba. Ugy tudják, hogy Petain arra kérte elődjét, sürgősen gyakoroljon nyomást franciaországi és angol politikai barátaira, hogy az eddig Franciaországgal szemben folytatott híreszteléseket azonnal szüntessék be.

Chiappe új megbízatása

Bordeaux. (Rador.) A Párisban maradt városi tanácsosok elnökévé Chiappe, korábbi rendőrfőnököt választották meg, felkérve arra, hogy a megszállás alatt a német hatóságok előtt képviselje a párisi lakosság érdekeit.

zászban folyó harcok során, amikor elfoglaltuk Strassburg, Schlettad és Colmar városokat és így megnyitották Burgundia kapuit csa pataink előtt, légharító ágyúink sikeresen működtek közre a földön lévő ellenállási pontok ellen. Egy csoport zuhanó bombázóink június 20-án támadást intéztek Rochelle kikötő és a Qirende folyó torkolata ellen. Itt elsüllyesztettek egy 10 ezer tonnás szállító és egy 4000 tonnás hadihajót. Június 21-re virradó éjszaka angol repülőgépek támadást intéztek Észak- és Nyugat-Németország ellen, ahol nem katonai célpontokat találtak el. Az anyag kár jelentéktelen, de igen sok polgári személy életét veszítette. Az elmúlt nap folyamán az ellenség hat repülőgépet vesztett, köztük német gép nem tért vissza. Egy tengerakadályjárónk elsüllyesztett négy angol kereskedelmi hajót, amelyek között egy 11.000 tonnás brit postahajó is volt. A Maginot-vonal páncél- és betonerődítményeinek szétrombolásánál gyalogos és műszaki csapataink határtalan bátorságról tettek tanubizonyságot. (Rador.)

között mély szakadás állott be. A francia hadvezetés nem vette figyelembe a tankok és repülőgépek jelentőségét és csak segédanyagként tekintette azokat. Helyzeti és erődítmény-háborút várt és amidőn De Gaulle tábornok, aki elűzte a német taktikát és könyvet írt a megszállt háborúról, követelve nagyszámú tank és repülőgép beszerzését, ellenzésre talált. A német hadvezetésnek,

módjában állott, hogy egy 100 kilométeres fronton 4000 tankot vehessen harcba. Sikertől ezenkívül egy tévedésből felnemrobantott hidon tankjai nagyrészt előre küldeni. A francia hadseregnek vissza kellett vonulnia és ennek következtében rés támadt, amelyet betömni többet nem tudtak. Olyan veszteségek keletkeztek, amelyeket a hősiesség, a fényes taktika és a szünetnélküli harc sem tudott ellensúlyozni és a helyzetet megmenteni nem lehetett. Ez egy olyan verseny volt, melyet a németek nyertek meg és a franciákat legyőzték, mert nem volt elegendő tankjuk és repülőgépjük. A közvéleményt is mélyen lecsújtotta az a határozat, hogy Páris nem fogják védeni. Amikor a kormány Toursba érkezett már hírek kerültek forgalomba az azonnali kapitulációról és utolsó felhívást intéztek Roosevelthez. Reynaud, Mandel és a többiek hiába szálltak vitába Petainnal és Weyganddal annak szükségtelensége miatt, hogy a németektől becsületet békét kérjenek. A szétlázó kormány június 13-án Bordeauxba utazott, ahol a fejetlenség még nagyobb mérvű lett és az a benyomás erősödött meg, hogy a vereség elkerülhetetlen.

Az utolsó angol katona is rövidesen elhagyja Franciaországot

London. (Rador.) Az angol kormány megelégedéssel állapítja meg, hogy az angol expedíciós hadsereg utolsó katonája is nemsokára visszaérkezik Franciaországból az anyaországba. A Franciaországban eddig működött angol légihaderő nagy részét szintén visszavonták már.

Megszűnt a telefon-összeköttetés Marokkó és Franciaország között

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelentette: Marokkó és Franciaország között megszűnt a telefonösszeköttetés.

A francia menekültek özönlése miatt

csak nők, aggok és gyermekek léphetik át a svájci határt

Bern. (Rador.) A DNB jelenti: Tegnap az éjszaka 6 órában 28.000 főből álló szövetséges hadosztály átlépte a svájci határt. A hadosztály 16 ezer emberre lényeg volt, 12.000 pedig francia. A hadosztály teljes felszerelésével, 7800 lóval Saint Ursanne mellett lépte át a határt, ahol lefegyverezték és internálták őket. A francia hadseregnek mintegy 40.000 katonája érkezett eddig svájci területre.

A Német Távirati Iroda jelenti: A svájci katonai és polgári hatóságok megtették minden szükséges intézkedést a svájci-francia határon a menekültekkel kapcsolatban. A határ átlépését csak 18 éven aluli és 65 éven felüli férfiaknak engedik meg, valamint a nőknek. A svájci kormány bizottságot küldött a határra. Az eddig Svájcba érkezett menekülteket Boncourt helység iskolájában helyezték el. A hatóságok megtették minden intézkedést a svájci területre érkező francia katonák lefegyverzésére.

Megszigorították a spanyol határok ellenőrzését

Madrid. (Rador.) Spanyolországba egyre nagyobb számmal érkeznek menekültek az utóbbi napokban. A menekültek között átlépte a határt Van Zeeand volt holland minisztereinek és a volt római lengyel nagykövét is. A menekültek mind nagyobb méreteket öltő beözönlése következtében a spanyol hatóságok megszigorították a határok ellenőrzését.

Taragona. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Egy francia vizirepülőgép San Carlosnál kényszerleszállást végzett és a benne ülő két francia tisztet a spanyol hatóságok internálták.

Nem tartóztatták le a windsori herceget — jelenti London

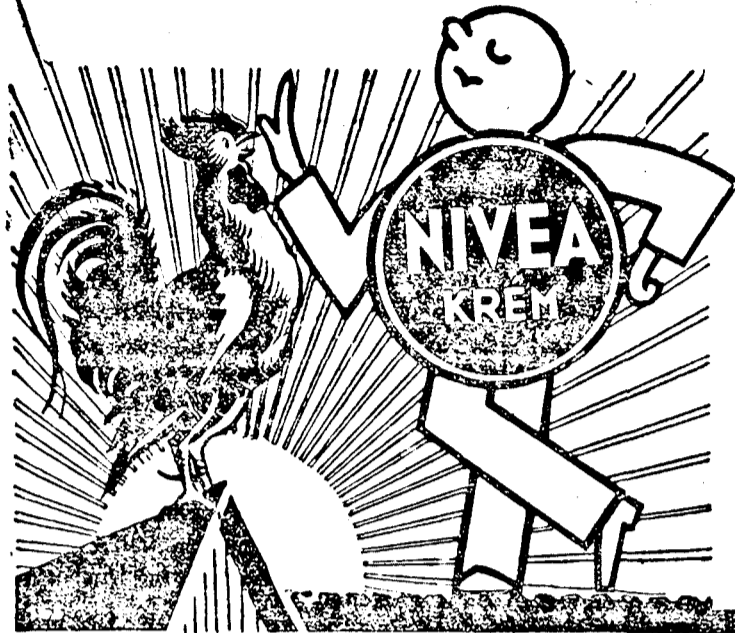
London. (Rador.) Illetékes londoni körökben kijelentik, hogy azok a hírek, amelyek szerint a windsori herceg ellen letartóztatási parancsot adtak volna ki, teljesen valótlanok. Nem igaz az sem, hogy a herceg már visszatért volna Angliába. Mindenesetre a herceg biztonsága érdekében minden intézkedést megtettek.

Muzeumba kerül a Népszövetség irattára?

Stockholm. Az Aftonbladet hosszabb cikkben foglalkozik a Népszövetség sorsával és megállapítja, hogy a Népszövetség tulajdonképpen május 17-ikén szűnt meg, amikor a

Várj még egy negyed órát!

Akik maguk borotválkoznak, tovább alhatnak!

Mesébe illő, milyengyorsan megborotválkozhat, ha a beszappanozás előtt a bőrt NIVEA krémmel dörzsöli be. Ebben az esetben nem fáj az arcbőr, nem ég és nem repedezik fel. Ön teljesen fájdalommentesen borotválkozik.

Páris jelenti:

Csapataink ellenállnak a Vogezekben

Bordeauxból jelentik: A francia hadsereg főparancsnokság június 21-én reggel az alábbi közleményt adta ki: A Loire és a Cher mentén nem történtek jelentősebb változások. Valamivel keletre az ellenség Lyonig jutott. A Vogezekben csapataink ellenállnak az ellenség nyomásának. (Rador.)

Amerikának adják el, amely azt muzeumban akarja elhelyezni.

Angol tengeri veszteségek

London. (Rador.) Az admirális jelenti: Az „Andania” felfegyverzett kereskedelmi cirkáló német tengeralattjáró elsüllyesztette. A személyzet két tagja hiányzik. A többiek egy angol kikötőben partra szálltak. A „Junier” felfegyverzett halászhajó, amely az északnordvégiai vizeken működik, már hosszabb idő óta nem adott hírt magáról és így elveszettek tekinthető.

Berlin. (Rador.) A szárazföldi zárlat következtében Anglia elvesztette legjelentősebb behozatali piacait. Az európai kontinensről most már szalonnát, vaját, tojást, főzelékféléket és takarmányneműket nem kaphat.

Ratifikálták a Törökország és Szíria közötti barátsági szerződést

Istanbul. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint a török nemzetgyűlés ratifikálta a Szíria és Törökország közötti barátsági szerződést.

Ujabb olasz légi-támadások

Bizerta és Málta erődítményei ellen

Rómából jelenti a Stefani-ügynökség: Az olasz hadsereg főparancsnokság valahol Olaszországban kiadott 10-ik jelentése a következőképpen hangzik:

— Péntekre virradó éjszaka Bizerta és Málta légi támaszpontokat újból sikeresen bombáztuk. Felderítő repülőink szünet nélkül ellenőrzik az ellenség Földközi-tengeri támaszpontjait. Északafrikában a hadműveletek tovább folynak és annak ellenére, hogy ezek csupán taktikai térre szorítkoznak, az ellen-

ség tíz repülőgépet és körülbelül 40 harciocsit veszített. Ugyancsak ezen az éjszakán bombatámadást intéztünk Marsa Matrula ellen és a légikikötő területén hatalmas tüzvész keletkezett. Kelet-Afrikában egy eredmény nélküli ellenséges repülő-támadás során két angol repülőgépet lelőttünk. Az ellenség érezhetően csökkentette nemzeti területünk feletti repülő-támadásait. Olaszország felett le a nyílt mezőre, ez azonban nem okozott kárt. (Rador.)

Hogyan zajlott le az angol légi-haderő pénteki légitámadása?

London. (Rador.) A légügyi minisztérium jelenti: Június 20-ra virradó éjjel az angol légihaderő muniós gyárakat, petróleum-finomítókat, hidakat, vasúttalomsókat, lőszerraktárakat és légikikötőket bombázott Németországban és pedig: Innehan, Beifeid, Münster, Duren, Schwert, Eiskuchen, München, Glandbach, Hamborn, Emsrich, Hamburg, Lunen és Nordene városokban. Az egyik gépünk nem tért vissza kiindulási pontjára. A haditengerészet gépei bombázták Biksminden, Scheveningen és Borkum légikikötőt. A bombák tüzet okoz-

tak. Itt írjuk meg, hogy Weltzel rendőrfőnök egy Düsseldorf ellen intézett éjjeli angol repülő-támadás során halálosan megsebesült. A támadáskor egy veszélyeztetett helyre ment és akkor érte egy repülőbomba szilánkjai.

Ugyanerről a légitámadásról a német hírforrás a következőket közli:

Köln. (Rador.) Június 19-én éjjel ellenséges repülőgépek a Rajna jobbpartján összegyűlt tömegre bombákat dobtak le. Négy személy meghalt, akik közül három rendőrt kötelesség teljesítés közben ért a halál. Egy ház összeom-

URANIA: mindig vezet. Tel. 12-32. Kellemes hívás terem.

3 órákor matiné, olcsó helyárrakkal

Visszavonhatatlanul utoljára: 1939-es szovjet-olimpiász

6, 7.15, 9.30 órákor

Folytatódik a nagy siker!

CANITOGA

Hans Albert és Charlotte Susa

Izgalmas és drámai jelenetek tartják lebi. incs. lvo elejétől végig a nézőt.

Tekintettel a nyári hónapokra, az Urania mérsékelten leszállított helyárrakkal játszik!

lott, egy másik ház pedig megsérült. Junius 19-ről 20-ra virradó éjjel Köln városát ismét bombázták nagy magasságból és tervszerűle-

nül dobálták le a bombákat a legslribben lakott kerületekre. Ezalkalommal 2 személy meghalt.

Lángokban áll Közép-Eritrea egyik fontos olasz kikötője

Aden. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti: Az Ashabból érkezett utasok elmondották, hogy Közép-Eritreának ez a fontos kikötője és tenge-

részeti támaszpontja teljesen elpusztult az angol légitámadások következtében. A légikikötő lángokban áll.

Elfogadta a francia kormány a csunkingl tegyverszállítások beszüntetésére vonatkozó japán javaslatokat

Tokió. A DNB jelenti: A külügyminisztérium szóvivője csütörtökön kijelentette, hogy a francia kormány elfogadta a japán kormány kérését, amely szerint megszüntetik a csunkingl kormány számára történő áruszállításokat. Beleegyezett továbbá a francia kormány, hogy japán kiküldötték vizsgálják át a francia Indokínába való szállítási feltételeket. Másrészt jelenti, hogy a tokiói francia nagykövetség beszámolt Tanji japán külügyminiszter melletti miniszternek a fenti intézkedések meg-

tételéről.

Tokióból jelenti: A francia kormánynak azzal a határozatával kapcsolatban, hogy Indokínán keresztül megszünteti a csunkingl kormány részére történő hadianyagszállítást, a külügyminisztériumban kijelentették, hogy Japán hasonló intézkedések megtételét kéri Angliától is. A japánok ugyanis azt szeretnék, ha az angolok beszüntetnék a hadianyagszállítást Birmán keresztül. (Rador.)

Megszavazta az amerikai szenátus a kért hadi-hiteleket

Washington. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A szenátus tegnap elfogadta a kormánynak azt a javaslatát, amely szerint 1777 millió dollárt szavazanak meg 68 hadihajó és 3000 repülőgép vásárlására, valamint a szárazföldi hadsereg számának 375 ezer

főre való emelésére. Nagyvenhárom és fél millió dollár külön hitelt folyósítanak 3000 darab Rolls Royce Merlin típusú repülőgépmotor vásárlására a Ford-üzemeknél.

Bombamerénylet a washingtoni német konzulátus épületében

Washington. (Rador.) A német konzulátus épületében tegnap bombabombbanás történt. Négy ember súlyosan megsebesült. A bombákat papírba csomagolva juttatták el a konzulátusi épületbe.

Az európai események miatt összehívják a panamerikai gazdasági értekezletet

Washington. (Rador.) Roosevelt elnök megbízta a Fehér Ház titkárát, hogy a két köztársasági párti miniszter kinevezésével kapcsolatban közölje, miszerint Stimson és Knoxnek a kormányba való meghívása összefüggésben áll azzal az erős nemzeti érzéssel, amely a mai válság során meggyilvánult. A kinevezések hasznára vannak a nemzet érdekelnek és másról nincs is szó. Közölte az elnökség titkárát hivatala a saltóval azt is, hogy Roosevelt elnök elfogadta Sumner Welles külügyi államtitkár helyettes ajánlását, hogy a panamerikai gazdasági értekezletet az európai ügyekkel kapcsolatban hívják össze.

Hull beszéde az USA hadbalépése mellett

Washington. (Rador.) Hull amerikai külügyi államtitkár a Howard egyetemen beszédet tartott az elszigetelődés politikája ellen és ennek során a következőket jelentette ki:

— Az Egyesült-Államok történelmének folyamán bebiztosított, hogy Amerika nagyságát gazdasági függetlenségét nem az elszigetelődés politikájával alapozta meg. A világon olyan erők indultak meg, amelyek veszélyt jelentenek a szabadságszerető országokra. Csak korlátolt ítélőképességű ember mondhatja azt, hogy Amerika függetlenségét az elszigetelődés politikájával feni lehet tartani.

Wheler Amerika beavatkozása ellen

Newyork. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Wheler köztársasági elnökjelölt legutóbbi beszédében ismét Amerika beavatkozása ellen emelt szót és kijelentette, hogy a beavatkozást a Wallstreet bankárok, köztük Morgan, kívánják, hogy sokmillió ember szenvedjen szert Wheler a továbbiak során kijelentette, hogy beavatkozás elleni pártot fog alakítani.

Hatszáz kommunista került szabadságra

Kanas. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Az új litván kormány eddig még nem adott ki semmiféle nyilatkozatot. Paleckis, a kormány elnöke, rövidesen rádióbeszédet mond, amelyet azután a lapokban is leközölnék. Az új kormánypolitika amnesztiát adott. Elsősorban azt a 600 politikai foglyot bocsátották szabadon, akiket baloldali tevékenységük miatt ítéltek el.

Nincsenek újabb igények a Szovjetnek Finnországgal szemben

Moszkva. (Rador.) A DNB jelenti: Moszkvában nem erősítették meg azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint a Szovjet Finnországgal szemben olyan újabb követeléseket támasztott, amelyek túlmennék a

FIGYELEM!

MONEASA-fürdő, Aradmegye (Monyháza)

Természetes ásványfürdő, reuma ellen ajánlatos. — Gyomorhaj leküzdésére ásványvíz. — Ózondus levegő. — A „Codrul”-betegség lábánál levő fürdő. — Teljes komforttal felszerelt szállodák. Első és másodosztályú vendéglő mérsékelt árakkal. Zenekar, rádió, kirándulások, strand. Látogassa meg Románia ezen gyönyörű fürdőhelyét. — Vasútközeledés: Arad—Sehiz—Moneasa, CAPS-vonat naponta, (Arad—Irad-vonal).

Új feladatot várja Bucurestiben Vasile Stoica volt ankarai követet

Ankara. (Rador.) Stoica Vasile ankarai román követ másfélévi ott tartózkodás után tegnap elhagyta a török fővárost. Elutazása alkalmával rendkívül nagy számú politikai előkelőség és a külföldi diplomaták vettek búcsút tőle. A román követ elutazása előtt az ajánl nyilatkozatot tett:

— Elutazom Bucurestibe, ahol új feladatot várom. Másfélévig éltem Törökországban és közelről ismerem meg a török népet. Boldog vagyok, hogy a török nemzetet jellemző kiváló tulajdonságokat felismerhettem. Azzal a benyomással távozom, hogy egy nagy és jó barátot hagyok vissza. Minden tisztelettel a török nép vezérére, Ismet Inönüé, aki az államot hűkepelitika megvalósítója. A szövetség és barátság népeink között még jobban meg fog erősödni a jövőben, mert a mi szövetségünk a békét szolgálja.

Érdekes fogadóestély a budapesti szovjet-követségen

Budapest. A budapesti szovjetkövet és felesége tegnap fogadóestélyt rendezett a követség épületében, ahol megjelent Csáky István gróf külügyminiszter, Ulain-Raviczky sajtófőnök, a román, német, olasz, bolgár, litván, görög, eszt és japán követek és még számos előkelőség. Az estély során bemutatták a „Nagy Péter” című szovjetfilmet.

A „Politika” írja:

Magyarország továbbra is békét kíván a Dunamedencében

Budapest. A „Politika” című jugoszláv lap budapesti munkatársának illetékes helyről nyilatkozatot adott, amely szerint Magyarország világosan és kétértelműség nélkül kijelentette, hogy a tengelyhatalmak mellett

áll. Magyarország továbbra is a Dunamedence békéjének fenntartását kívánja és szomszédaival sikerült a jószomszédi viszonyt meg tartani. Jugoszlávlához különösen jó viszony fűzi Magyarországot.

Tizenötezer tonna tűzifa érkezik Bulgáriából Az egész mennyiséget kizárólag Aisodobrudzsában használják fel

Bucuresti. Jól értesült körökből vettük a hírt, hogy román és bulgár tárgyalások folynak tekintélyes mennyiségű tűzifa behozatalára Bulgáriából.

Egyelőre 15.000 tonna tölgy, bükk és gvertvánfáról van szó, amit a „Bulgár Fakitermelő Szövetkezetek Szövetsége” fog szállítani. Román részről a fát a várnai kikötőben veszik át és ott a Román Tengerhajózási Társaság (SMR) hajóira rakják constantjai rendeltetéssel.

Értesülésünk szerint az egész mennyiséget Constanta és Caliacra alsódobrudzsai megyék ezévi szükségletének fedezésére fordítják. A vétel igen kedvező és a szállítási költségek, az ut rövidségénél fogva, egészen minimálisak.

Itt említjük meg, hogy az áradások és jég eső által kipusztított vetések pótlására a kormány Bulgáriából 20 vagon kölesmag behozatalát engedélyezte.

CORSO nváron is nagy filmeket hoz! Nyitott tető!

8, 5.15, 7.30, 9.30 órákor

Szenzációs dupla műsor:

I. **Fehér börtön**

UNA MERKEL — FLORENCE RICE

A legaktuálisabb német és francia híradók, idegesztő légiharcok, Calais elloglalása, Páris bombázása, stb., stb.

II. **Jeanette Macdonald**

legszebb és legpazarabb filmje:

Broadway csalogánya

Döbbenetes erejü vihar tombolt Arad felett

Közel egy fél órán át állott a város a percenként megisméllődő villámok ézzenésének és a hatalmas felhőszakadás víziómegeinek ostroma alatt

Az egész minorita-háztömböt megrázta a templom-kupola villámhárítója által fellogott villám ereje

Pénteken a déli órákban váratlanul hatalmas felhőszakadás és vihar vonult el a város felett. A percek alatt összetornyosodó, vészjósló színű felhőkből valamivel fél egy óra előtt tomboló erővel zuhogott alá a zápor. Az uccák pillanatok alatt elnéptelenedtek, a járókelők az üzletekben és a házak kapualjaiban kerestek menedéket a vihar elől, mely sűrű ézzenések és villámlások közepette hatalmas felhőszakadással indult meg. A vihar különösen a belvárosban éreztette hatását.

A vihar déli háromnegyed egy órakor érte el tetőfokát és akkor már több helyen szemmel látható módon is csapott a villám. Így például a Minorita-templom tornyán lévő villámhárítóba, a Carol-körut egyik kétemeletes házában villámhárítójába. A vakító fény másodpercekig bevilágította az egész uccát és utána feldörgő ézzenés megreszkettette a levegőt.

Az Aradi Közlöny munkatársa nyomban a vihar elvonulása után érdeklődött illetékes helyeken, hogy a vihar milyen pusztításokat végzett Arad felett. A Minorita rendházban elmondották, hogy amikor a villám becsapott a torony villámhárítójába, a toronyban épp ír. Bálint András sekrestyés tartózkodott, akinek azonban az ijedségen kívül más baja nem történt. Éppen a villanyberendezést vizsgálta, amikor bekövetkezett a villámcsapás. Szerencsére a vezeték nem volt bekapcsolva s így nem következett be semmiféle szerencsétlenség. A villámcsapás ereje egyébként valószínűleg megrázta a Minorita palotájának egész hatalmas tömbjét. A villámlás fénye a Minorita-templom egész környékét megvilágította. Sokan voltak szemtanúi a páratlanul megrázó égi tűneménynek.

A vihar aradi áldozata

Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött a villanygyárnál is, ahol Diósszilágyi Dezső főmérnök közölte, hogy az átvonult vihar következtében a villanygyárhoz komolyabb károkról szóló jelentések nem érkeztek. A villanygyár új berendezései és vezetékai mindenütt hatásosan álltak ellent a viharnak és kár nélkül vezették le a villámcsapásokat. Kisebb károkat csupán magánlakásokból jelentettek, ahol néhány helyen a helyi vezeték biztosítékai égtek ki. Ezeket azonban könnyen rendbehozták.

A vihar általában a belvárosban pusztított. A főtér, a városháza és a Minorita-templom és környéke voltak azok a helyek, melyek villámcsapásoktól szenvedtek. A károk azonban jelentéktelenek. Az egyik aradi gyárban is becsapott a villám s itt csupán a villanyóra égett ki.

A pénteki viharnak és villámcsapásnak Aradon egy halálos áldozata volt. Bondár József 26 esztendő munkásember a Csátelep közelében lévő egyik gazdaságban kapált, amikor a villám agyonütötte. A villám, amely a szerencsétlen ember jobb fülén keresztül hatolt a testbe — teljesen elégette Bondár József ruháját. A szerencsétlenségről nyomban értesítették a III. kerületi rendőrséget és a vizsgálat lefolytatása után a holttestet az Alsó-temető halottsházába szállították. Bondár Józsefet feleségén kívül testvérei gyászolják.

Arvizet okozott Tordán az itéletidő

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Tordáról érkezett jelentés szerint csütörtökön este fél tizenegy órakor árvízkatasztrófa zúdult Tordára. Az esőzés következtében a Sós-patak megáradt és nyolc szerkezet, valamint gyalogjáróhidat magával sodort. Elsodorta az ár a gázvezetékét is és c-

nek következtében Torda gázszolgáltatás nélkül maradt.

Az ár behatolt számos házba is és kilenc halálos áldozatot követelt. Magavai sodorta az árvíz Fülöp Aurélné idős asszonyt két unokájával együtt. Ugy az öregasszony, mint a gyermekek megfulladtak. Egy szélütött idős ember, Bartha Miklós és felesége szintén a hullámok között lelte halálát. Bartha Miklóst ágvastól ragadta el a víz lakásából. A szerencsétlen ember holttestét lakásától 300 méternyi távolságra találták meg. Az áldozatok között vannak egy fekete luxusgépkocsi utasai is. Ez a gépkocsi, az őrtálló katona figyelmeztetése ellenére ráhajtott a betonhidra, ame-

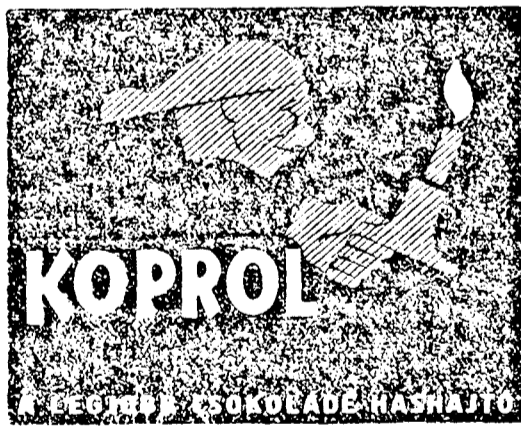
lyet éppen ebben a pillanatban ragadott magával az áradat. Délelőtt a pojánai gátnál megtalálták a gépkocsit, amelynek utasai — egy házaspár és két gyermek — a vízbe fulladtak. Személyazonosságukat egyelőre nem sikerült megállapítani. A kár többmillió lei.

Ujabb 12 millió lei a tarthatatlan aradi utviszonyok javítására

A város közönsége az állandósult panaszok gyökeres és gyors megszüntetését kívánja

Azt, hogy itt Aradon mit jelent ez a szó „aszfalt”, csak az aradiak tudják. Más városból való gyanútlan és jóhiszemű emberek, amikor aszfaltot emlegetnek előttük, a korszerű városi utburkolatra gondolnak, népszerűen a „flaszterra”, ami elvitathatatlanul megkülönbözteti a városi utcákat a falusi uccák sártengerétől. Mi, aradiak, sajnós egészen másként érzékeljük az aszfalt, illetve az aszfaltozás értelmét és jellegét. Megtanultuk — és ez különösen azokra vonatkozik, akiket a sors arra ítélte, hogy járművel közlekedjenek az uccákon — hogy az aszfalt olyan folytonossági hiányokkal sűrűn borított uccafelület, amelyen gödörtenger végtelen hepe-hurpában mutatkozik meg az idő vasfoga. Megtanultuk, hogy az aszfalt fogalma bizonyos idők után — feltéve, hogy közben csak keveset gondoltak a város ucaburkolatának természetes követelményeire. — a városiasság jelképéből valószínűs sorscsapássá változik.

Mindezt abból az alkalomból mondtuk el, hogy ismét tömegesen érkeznek panaszok az

Aradi Közlöny szerkesztőségébe, amelyek azt teszik szóvá, hogy

ugylátszik Aradon ismét lekerült a napi-érendőről az utburkolatjavítás és karbantartás ügye.

Mivel ezek a panaszok olyan közérdekűek, hogy hivatalos nyilatkozatban kívántunk választ kapni a sérelmekkel kapcsolatban, felvilágosítást kértünk a városvezetéstől, mi a helyzet az aradi utburkolat-arcvonalon. A válasz a következőket tartalmazza:

— Ismeretes, hogy a városvezetés két részre bontotta az utjavítási munkálatok összegét. Részben saját kezelésben végezzük el a szükséges munkálatokat, részben pedig továbbra is versenytárgyalás után kötünk megállapodást magáncégekkel. Legutóbb a Via utépítő vállalat léptünk szerződéses viszonyba és ez a cég most fejezte be a szerződésben előirt munkákat. Éppen ezért,

most újabb 11 millió lejt meghaladó munkára írtunk ki pályázatot és a versenytárgyalásra rövidesen sor kerül, hogy az aradi uccák közegetének rendbehozatala ne szenvedjen késedelmet.

A város a saját kezelésben történő munkálatokat folytatja, bár anyagihiány mutatkozik, mert nem tudunk vasuti kocsit kapni. A most kiírásra kerülő árleltések a következő uccákra vonatkoznak:

Crisan és Ghiba Birta uccák 3.200.000 lei, Gh. Popa és Horia uccák 190.000 lei, Consistoriu-lui ucca 1.050.000, ezeket az uccákat nem aszfalttal burkolják, hanem apró kockakövekkel, amelyeknek közét aszfalttal töltik ki. Ugyanazt az építési rendszert alkalmazzák, mint a legutóbb az indóház felé vezető ut esetében.

— A további munkálatok a következők: a Capitan Ignat ucca 1.044.000 lei, a Miron Costin és Mocioni uccák 300.000 lei, Bodrogi ut 60.420 lei, Calvin János ucca 2.700.000 lei, Sít, Apostoli ucca (az új betegsegélyző palota mellett) 915 ezer lei, A Marasesti ucca javítására 830.000 leit, a Carol körut javítására a 1.040.000 leit és a Ciceo Pop ucca javítására 340.000 leit irányoztunk elő. Mindezek az összegek csak tárgyalási alapul szolgálnak, az árak természetesen az árleltés során alakulnak majd ki.

— Végül a régi utjavítási hitelekkel kétmillió lei felhasználásával megjavítottuk a Moise Nicoara, a Robu, és Alexandri, az Eminescu, a Metianu, Goldis és Duca uccák utburkolatát is, úgy hogy a forgalom ezekben az uccákban zavartalanul folytatódhassék majd.

Eddig szól a városvezetés tájékoztatója, amelyről megállapítható, hogy bár a munkálatok folytatását jelenti, mégsem elégti ki maradéktalanul az aradi közönség igényeit, hiszen ez a 12.000.000 lei csak csepp az aradi aszfaltgödörök tengerében.

FORUM FILMSZÍNHÁZ. LA JANA. a világ legsodálatosabb és legszebb táncosnője, minden eddigit felülmúló és u'olsó filmjében, a

MA: 3, 5, 7.15 és 9.30 órakor

RIO CSILLAGA-ban

GUSTAV DIESEL, PAUL OTTO, FRITZ KAMPERS és MAX GÜLSTORFF-al

Ufa és Paramount hirdók a legújabb háborus eseményekkel!

ARADI KOZLONY

Telefon: 1-2. Működőcím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Egy hónapra 70Milyen esetekben mentesül a vissza-
áru a 2 százalékos illeték alól

A pénzügyminisztérium megállapítása szerint a 2 százalékos illetékkel kapcsolatban visszáruk címén visszaélések is történnek. Előfordul ugyanis, hogy az áruk kicserélését az adóval való visszaélés végett hajlják végre. A rendelet figyelmeztet arra, hogy csak az árunak komoly ok alapján történő visszaküldésénél lehet szó az adó kompenzálásáról. Tehát visszatérni — így a bizományi szerződés alapján történő visszaküldésnél is — az eladónak csak annyi joga van, hogy a már lerótt bérletek más eladásnál való beszámítását kérje. Ez a jog árukeresésnél nem áll fenn és ott a kicserélt áru ellenében adott áru értéke után kell leróni a nemzetvédelmi 2 százalékos adót.

Nem fizetendő nemzetvédelmi adó a rabat után, ha a rabat az 5 százalékos meg nem haladja. Vagyis az eladónak nem kell 5 százalékos erejéig a nemzetvédelmi adót fizetni, ha a vevőnek rabattal ad el.

A 85.753. számú rendelet szerint a halak eladása esetében az illetékmentesség csak azon halak után érvényes, amelynek nagybani ára 30 lejt, kicsinybani ára a 35 lejt kg.-ként meg nem haladja.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Lóndyn 15.80, Newyork 443, Berlin 178.25, Mlánó 22.50, Belgrád 10, Bucuresti 2.25.

UJ AMNESZTIARENDELET. Üfolsége II. Carol király rendeletétörvényt írt alá, amelynek értelmében amnesztiában részesülnek az 1940. április 24-iki törvényben foglalt politikai jellegű vétségeken kívül azok az 1940. április 26-iki elkövetett politikai vétségek is, amelyekről az alábbi törvényszakaszok intézkednek: a) Az államvédelmi törvény 2. és 14. szakaszaiban foglalt politikai vétségek, amelyekre ennek a törvénynek 12. és 23. szakasza büntet. b) Azon vétségek, melyekről a II. Carol büntető-törvénykönyv 281. szakaszának 1. pontja intézkedik, abban az esetben, ha a vétkes vagy büntetésre az elbén a törvényben foglalt, vagy odáig az április 26-iki, illetve a június 9-iki törvény 11. szakaszában foglalt amnesztiában részesült. c) A II. Carol büntető-törvénykönyv 319. szakaszában foglalt vétségek. d) A II. Carol büntető-törvénykönyv 209. szakasza 1. részének a) pontjában foglalt vétségek, csakis az állam kormányformája megváltoztatása érdekében kifejtett szöveg, vagy irásos eszmeterjesztésre vonatkoztatva.

Felfüggeszthető a vasárnapi munkaszünet. Bucuresti. A munkügyi minisztérium törvényjavaslatot juttatott el a kormányhoz, amelynek értelmében a nemzetvédelem érdekében történő termelés emelése céljából meghosszabbítható a rendes munkaidő, felfüggeszthető a vasárnapi ünnepi munkaszünet, éjjeli munkára is alkalmazhatók a nők és felváltás révén a munkanélküliség csökkenthető.

HUSZONKILENC RÁDIÓKÉSZÜLÉKBE CSAPOTT BE A VILLÁM BRÁDON. Brádról jelentik: Brádon az elmúlt nap heves vihar tombolt. A vihar erős villamos kisülések kísérték s a villám 29 rádiókészülékbe csapott be. A készülékek a villámcsapások következtében természetesen teljesen használhatatlanná váltak.

Felfüggesztették a pénzügyminisztériumi tisztviselői nyári szabadságát. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszternek azt a rendeletét, amelynek értelmében felfüggesztették a pénzügyminisztériumi tisztviselőknek szabadságát. A betegszabadságot esetről-esetre engedélyezik.

Constantába érkezett az első, szovjetkötő. A félig haladó jugoszláv hajó, Constanta (Rador.) Tegnap megérkezett a Lovcsen nevű jugoszláv gőzös utasokkal és árukkal. A gőzös tovább folytatja útját Odessza felé. A Jugoszlávia és Oroszország között felvett kapcsolatok óta ez az első jugoszláv hajó, amely szovjet kikötő felé halad.

MAGYAR BIZOTTSÁG KRAKKÓBAN ÉS VARSÓBAN. A jengyel területek német főhatóságával Krakóban és Varsóban magyar bizottság fog tárgyalni az export-import most szűnő felvételéről. Magyarországról leginkább gyümölcsök és bört ajánlanak fajimport ellenértékeképpen. A magyar piacutató bizottság a napokban érkezik vissza és ennek alapján történik döntés a folyamatos kereskedelmi kapcsolatok felvételére.

FRANCIAORSZÁG ÁTENGEDTE AMERIKÁNAK A HISPANO-SUIZA REPULOMOTOROK TERVEIT. Washington, (Rador). A Router-ügynökség közlése szerint Morgenthau amerikai pénzügyminiszter szerdán kikeletette, hogy a francia kormány átengedte az Egyesült-Államoknak a Hispano-Suiza repülőmotorok terveit s ezek alapján az Egyesült-Államokban építenek ilyen motorokat a szövetségesek részére.

Lakatos Ottó dr. plébános, minorita rendfőnök látogatása. Ma tért vissza Aradra, több napos erdélyi utjáról — amelynek során meglátogatta a marosvásárhelyi és a nagyenyedi minorita rendházat — dr. Lakatos Ottó plébános, rendfőnök, akit Siszmann Gedeon minorita lelkész kísért. Hétfőn Nagybányára utazik dr. Lakatos Ottó plébános, rendfőnök, Gruber Ernő dr. nagybányai rektor kíséretében, ahol résztvesz, mint elnök, a teológusok évről-évről vizsgáján.

Erőte jesen emelkedik a márka
a zürichi tőzsdén

A francia frank jegyzését felfüggesztették

Zürich. A rohanó politikai és hadiesemények következtében ariási átszerveződések történtek a valutafronton is. A francia frank jegyzését felfüggesztették, az angol fontot átértékelték, viszont a márka árfolyama 25—30 százalékos erőteljes emelkedést ért el. Visszaesett a dollár is, viszont a pengő jelentős árfolyam-többletbe jutott és már megközelítette az aranyparitást.

MEGNYILT A TISZAI ÖNTÖZŐMŰVEK ELSŐ SZAKASZA. Budapestről jelentik: Csütörtökön délelőtt Horty magyar kormányzó és Teleki magyar miniszterelnök jelenlétében nyitották meg ünnepélyes keretek között a tiszai öntözőművek első szakaszát. Az öntözőmű több száz ezer hold eddig terméketlen terület művelését teszi lehetővé a magyar Alföld csapadéokban legszegényebb vidékén.

7x1 az 7

Minden olcsó s szép

hires GÓLYA-ÁRUHÁZBAN

annak nyári vásárában

a Mellánu-uccában.

AZ ARADI MAGYARSÁG ELŐTERJESZTÉSE A VÁROSVÉDELMEHEZ A VÉNDÉGSZEREPLŐ THÁLIA SZINTÁRSULAT ERDEKÉBEN. Az aradi magyarság részéről előterjesztéssel fordultak a városvezetéshez a városban vendégszereplő Thália színtársulat érdekében. Az előterjesztés a közművelődési palota használatáért számított, előadásenkénti 3000 lejt kitevő bérösszeg elengedését, vagy lényeges csökkentést kéri. A városvezetés még nem adott végleges választ az ügyben. Emellett arra is felhívta, hogy Kolozsvár városa jelentős összegű közpénztámogatásban részesíti a társulatot.

A szerelem...

— Bejty, te ékszerszakértő vagy... melyikhez menjek feleségül? ...

Nőidivat-

ujdonságok

és nagymennyiségű

olcsó férfiszövet

érkezett

L. Motiu

d.vatáruházába, Arad. Consum-tag

Szenzációs olcsó árak!

A Börsenzeltung szerint

Megbeszélések lesznek

a román külügyminiszter
és az új szovjetkötő között

Bucuresti. A „Curentul“ berlini jelentése szerint a Börsenzeltung című német lap az új szovjetkötő Romániába érkezésével kapcsolatban úgy tudja, hogy a héten megbeszélések lesznek Románia külügyminisztere és Lavrentyev szovjetkötő között. A Szovjetunió az új bucurestli megbatalmazott miniszter kinevezésével bebizonyította, hogy rendszeres kapcsolatot akar teremteni a két ország között.

Gruber Ernő dr. nagybányai teológiai rektor és minorita házfőnök Aradra érkezett. Hovő adhatta áldását testvérbarátja Gruber László úsztviseelő és Vojtkó Emma házasságára. A nagybányai teológiai rektor testvérbarátja Szombaton este fél kilenc órakor áll az oltár elé a minorita templomban. — Maczalik György gyulafehérvári teológiai tanár ugyancsak Aradra érkezett és aradi látogatásának célja hasonló: testvérhuga, Maczalik Rozália házasságát áldja meg. Kiss Lajos brassói római katolikus gimnáziumi tanárral köt házasságot a gyulafehérvári teológiai tanár huga. A házasságkötés ugyan csak szombaton este lesz.

BECK NEM UTAZHAT EL ROMÁNIA-BÓL. (Bucuresti.) A Stefani-iroda bucurestli jelentése szerint a román hatóságok nem adták kiutazási engedélyt Beck egykori lengyel külügyminiszternek, aki Londonba akart távozni. A Stefani értesülése szerint a román hatóságok egyetlen kiférlődi menekülést sem engednek ki, ha alult 40 éves.

Vasárnap: Unitárius Istentisztelet az evangélikus templomban. Az aradi unitárius egyházközség ezuton értesíti tagjait, hogy Nagy Zoltán Arad—temesvári unitárius lelkész vasárnap déli fél 12 órai kezdettel tart Aradon Istentiszteletet az evangélikus templomban. Délután 6-kor a keblitanács tart ülést.

Félévi börtönre kelték hitelezési csalás miatt egy temesvári ügyvédet. Temesvárról ismertik: Nem mindennapi bűnyűg kapcsán került a vádlottak padjára dr. Sziklay József temesvári ügyvéd. Dr. Sziklay körülbelül egy év előtt felkeresett Glavian Ilie temesvári-temesvári szőnyegkereskedőt és szőnyegek iránt érdeklődött. A kereskedő által bemutatott szőnyegek közül kettő különösen megnyerte dr. Sziklay tetszését, aki megvásárolta azokat. Az ügyvéd azonban a 17 ezer lei értékű szőnyegre csak kisebb foglaltat adott és kijelentette, hogy a hátralevő vételárát rövid idő múlva fogja kiegyenlíteni. A szőnyeget dr. Sziklay mindjárt elvitette és még ugyanaznap előadta Ehrenfeld Adolf, Preyer-uccal lakosnak kétszer leért. Ehrenfeld a vételárát mindjárt ki is fizette. Iraskomikus véletlen folytán Ehrenfeld magához hívatta Glavian Ilie-t, akit mekkért, hogy tekintse meg az újonnan vásárolt szőnyeget és becsülje fel azok értékét. Glavian megrökönyödve ismerte fel a saját szőnyeget. Ehrenfeld tudni sem akart a szőnyegek visszaadásáról, miután azokért hétezer lejt dr. Sziklaynak már kifizetett. A szőnyegkereskedő erre az ügyvédt kereszte fel, aki azonban nem volt hajlandó visszafizetni a kétszer lejt. Végül is Glavian kénytelen volt Ehrenfeldnek dr. Sziklay helyett visszafizetni a vételárát és így jutott ismét a szőnyegek birtokába. A súlyosan károsodott szőnyegkereskedő hitelezési csalás című bünyű vádlattelést tett dr. Sziklay József ellen, akit a törvényszék most hathónapi börtönre ítelt. Az ügyvéd megfellebbezte az ítéletet.

Módosították

az igazságügyi bélyegek alkalmazásáról szóló törvény több intézkedését

A Monitorul Oficial junius tizenkilencediki keltezésű számában rendelet törvény jelent meg az igazságügyi bélyeg alkalmazásáról szóló törvény különböző szakaszainak módosításáról. A fontosabb változások a következők:

A rendelet törvény negyedik szakasza szerint az úgynevezett „mozgó”, tehát ragasztandó igazságügyi bélyeg 1 leus, 4 leus, 5 leus, 7 leus, 10 leus, 20 leus, 50 leus, 100 és 200 leus címle. tekben kerül forgalomba, míg a „domboru”, tehát szárazbélyegző jellegű alkalmazott igazságügyi bélyeg 500 leus, 1000 és 2000 leus.

A hetedik szakasz a négy leus címleű bélyegek alkalmazásáról intézkedik a következőképpen: Négy leus igazságügyi bélyeg alkalmazandó minden olyan kérelemre, vagy feljelentésre, amelyet közvetlen az igazságügyi minisztériumhoz és az ítélőtáblák mellett működő korrupciószerződésekhez intéznek, valamint az összes igazságügyminisztériumhoz benyújtott számlákra, illetve igazoló iratokra és ajánlatokra.

Husz leus igazságügyi bélyeg alkalmazandó — állapítja meg a kilencedik szakasz — a legfőbb semmitörvényszék viszonylatában és olyan iratok hiteliségenél, amelyeknek értéke nem haladja meg a 100.000 leu.

Száz leus igazságügyi bélyeg alkalmazandó — a tizenegyedik szakasz intézkedései szerint, — kereskedelmi és gyártási védjegy bejegyzésekre vonatkozó kérvényeknél, ugyanígy az ezzel összefüggő minden beadványnál, kereskedelmi társaságok létesítése esetében, közlejttermelési és bányászati igazoló-eljárásoknál, a közlejttermelési és bányászati különleges nyilvántartásokba történő bejegyzések esetén, névváltoztatásoknál, naturalizációs esetekben, kereskedelmi könyvek látványosakor, ítélkezési végzések (ordonante de adjudecare) esetében, ugyancsak az ügyészségek mellett működő büntügyi nyilvántartó szolgálatok bizonyítványainak kiadásakor.

A negyedik szakasz szerint polgári kártérítésekre vonatkozó büntető ítéletek jogerőre emelésére vonatkozó kérelmek értelmében nem mozgó, vagyis nem ragasztható, hanem bepréselt igazságügyi bélyeg alkalmazandó, részarányosan, a törvény 10. szakaszában felsorolt intézkedések szerint.

Olyan esetekben, amikor bírósági eljárásra vonatkozó sürgősségi ítéletről van szó, vagy ugyanerről az ügyészségek és tejjekönyvek viszonylatában, ugyancsak a fogházak beszélgetési és látogatási engedélyeinek, az igazságügyi orvosi szolgálat igénybevételének esetében az ítéleteket az igazságügyi minisztérium különleges meghatalmazása alapján állapítják meg.

Az eredeti törvény negyedik szakaszának második bekezdéséhez a következő bekezdést fűzik: „Amikor a közelebbi igazságügyi bélyeg összege meghaladja a 10.000 leut, az összeg a Banca Naționalăhoz is befizethető, az igazságügyi bélyeg alapja javára s a befizetésről szóló igazolást be kell mutatni az illetékes igazságügyi hatóságoknak. A bíró erre vonatkozó megjegyzést fűz az iratokhoz, a beutalásra vonatkozó kérelem — amellyel a befizetést igazolja a fél, — az iratokhoz csatolandó adatait pedig hivatalból közli a minisztériummal.”

A tizenegyedik szakasz szerint az előző két szakaszban meghatározott igazságügyi bélyeg alkalmazandó a céghivatalokhoz (Oficiul Registrului de comerț) intézett kérelemre is, amikor a cég székhelyének vagy tárgyának megváltoztatását célozza a kérvény, ugyancsak a bíróságok létesítésének esetében is. Mint befejező bekezdést írták ehhez a szakaszhoz a következőket: Törvények, törvénygyűjtemények, törvénykönyvek és a román törvények végrehajtásai után, ha kereskedelmi forgalomba kerülnek — kivétel képeznek az elméleti könyvek és a tankönyvek, — 5 százalékos igazságügyi bélyegilleték fizetendő. Példányonként 100 leus érték alatt, minden teljes 20 leus vagy megkezdett fél után 1 leu fizetendő, 100 leinél nagyobb összeg esetében minden megkezdett száz leu után 5 leu. A bélyeglet legkisebb az eladás alkalmával kell lennie.

A tizenegyedik szakasz második bekezdésének módosított szövege ezeket tartalmazza: Ugyancsak feljellek alkalmazhatók a sürgősségi ítéleteknél, naturalizációs, névváltoztatási és állampolgársági igazolványra vonatkozó kérelmek viszonylatában is.

Intézkedéseket tartalmaz a módosított törvényszöveg arról is, hogy az igazságügyi bélyeg nélkül eladott román törvények, törvénygyűjtemények, törvénykönyvek, végrehajtási utasításokat

azonnal elkobozzák, az eladót pedig az elkobzott nyomtatványok értékének tizszeresével büntetik meg.

Különbözik az igazságügyminiszternek a módosításokkal kapcsolatosan a minisztertanács elé terjesztett beszámolója megállapítja, hogy a legfontosabb rendelkezései a módosító szövegnek a kereskedelmi forgalomban eladásra kerülő román törvények, törvénykönyvek és végrehajtási utasítások értéke után levendő 5 százalékos igazságügyi bélyegilletékre vonatkoznak.

— **Kartellbe tömörített több belső üvegyár.** Bucurestiből jelentik: Az ország több üvegyára szindikátusba tömörített, hogy ezáltal egységesen védjék meg érdekeiket. A szindikátus alapítói: A tordai üvegyár, a medgyesi Vitrometan, a Feketeerdői üvegyár, Vitrea Romana, Narlau, Pischer Frdrich (Radauti) és a kolozsvári üvegyár.

— **Halálozás.** Nagy Ignác nyug. állami iskolai igazgatótanító 74 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap d. e. 11 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából. Gyászolják felesége és gyermekei, menvel. unokái és rokonsága. (Mindon külön értesítés helyett.)

Arad egyik népszerű alakja távozott az élők sorából. Nagy Ignác halálával. Az elhunyt, aki 38 éven keresztül volt Aradon elemiskolai igazgató generációkat bocsátott az élet útjára és sokan volt tanítványai közül hálás szívvel, szeretettel gondoltak és gondolnak a kitünő pedagógusra. Most, halála alkalmával a város társadalma nagy részvételrel emlékezik meg Nagy Ignácra, akinek halálával Arad ismét egy jellegzetes emberét veszítette el. Nagy Ignác 1925-ben vált meg állásától, ekkor nyugdíjazták és halála 74 éves korában következett be.

— **ÖTÉVES KISFIU KÜLÖNÖS HALALOS BALESETE.** Tudósítónk jelenti: Nem minlennapi halálos baleset ért a szörénymegyei Kládova községben egy 5 éves kisfiut, Birgian Demeter 5 éves kisfiura az udvaron, játszás közben, ráesett egy nehéz fakereszt, amelyet nagypapja délután megtartandó temetésére készítettek elő, hogy a sírdombra helyezték el. A szerencsétlen gyermeknek előrt a hátterince és súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Beszállították a jugosi kórházba s ott másnapra meghalt.

— **Házasság.** Voltkó Emny és Orubar László, ma este fél 9 órakor tartják esküvőjüket a Minoriták templomában.

— **Hirdetés.** Az Ujaradi Takarékpénztár R. T. felszámoló-bizottsága tudatja nevezett intézet részvényeseit, hogy a részvények 65 lei egységárban beváltatnak. A beváltás kedden és pénteken d. e. néhai dr. Hemmen János ügyvédi irodájában, Aradul-nou, Calca Banatului 180. sz. alatt történik.

— **Heti piac árak.** Zöldpaprika drb. 5 lei, hegyes paprika 2 drb., 3 lei óhureonya kg. 6 lei, újbureonya kg. 6—7 lei, száraz hagyma kg. 7 lei, zöldhagyma 3 kötés 2 lei, kolkáposzta drb. 8—10 lei, gomba kg. 25 lei, elkészítési való fok drb. 20—40 lei, zöldbab ker. 15—20 lei, szárazbab kg. 20—22 lei, kaurábé drb. 1 leu, lencse kg. 20 lei, hüvelyes borsó kg. 8—12 lei, szemes borsó literje 8—14 lei, paszternák kg. 45 lei, murek kg. 40 lei, porrezelem kg. 40 lei, zöldbetezelem 2 kötés 1 leu, két paradicsom drb. 15—30 lei, hónaposretek 1 kötés 2 lei, paraj kg. 14 lei, spárga kg. 50 lei, száraz fokhagyma kg. 20 lei, zöld fokhagyma 2 kötés 1 leu, fejes káposzta drb. 8—10 lei, savanyu káposzta kg. 15 lei, levesbe való zöldség 1 kötés 4—3 lei, uborka drb. 4—6 lei, fejes saláta drb. 1—3 lei, tej és tejszermékek: Tehenúró kg. 20 lei, iurúró kg. 47—56 lei, tehéntej literje 6—7 lei, savanyu juhtej literje 20 lei, tejszermékek 45—50 lei, val kg. 110—120 lei, orda kg. 40 lei, tojás drb. 2—2.30 lei, Civimölcsiac: Szamóca kg. 25—35 lei, cseresznye kg. 16—24 lei, dió kg. 21—23 lei, hámozott dió kg. 64—68 lei, aszalt szilva kg. 20 lei, citrom drb. 5—6 lei.

— **HÁROM ÉS FÉLÉVI BÖRTÖNRE ÍTELTE A BUDAPESTI VALUTABÍRÓSÁG** „LORD HAMPTON” ANGOL SZÉLHÁMOS. Budapest-ről jelenti a Rador: A budapesti valutabíróság többhetes tárgyalás után csütörtökön hirdette ítéletét az al Lord Hampton, igazi nevén Roy Vivian angol állampolgárságu székhámos ügyében. A székhámos ismert alakja volt Budapest éjjeli életének és néhány hónap alatt 178.000 pengő kölcsönt el a reabizott pénzekből. Kötendő összekötésekre hivatkozott és azt állította, hogy bármilyen összegű valutát ki tud csempészni. Nagy összegeket bíztak rá és ezeket mulatókban szórta el. Az állampolgári fizetési eszközökkel való visszaélésért három és félelv börtönre, tettesársát, báró Havany Bernátné, volt osztrák állampolgárt, aki mint politikai menekült tartózkodik Magyarországon, két és félelv börtönre és 155.000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére büntették.

SZÉPSÉGE ÉRDEKÉBEN

használja naponta a Richard Hudnut cég kiváló minősége által világhírű készítményeit.

PUDER, KRÉM, ARCROUGE, AJAKROUGE

RICHARD HUDNUT

Szépségápolás

PARIS-NEW-YORK

— **Solymosán Magda síremlékét** június 30-án avatják fel. Mint értesülünk, június 30-án, jövő vasárnap 12 órakor avatják fel az aradi temetőben Solymosán Magda síremlékét. Az Aradon időző kolozsvári színtársulat természetesen testileg jelenik meg az ünnepségen, amelyen Krenner Miklós, Kádár Imre és Gróf László beszélnek. Vasárnap este a színházban emlék-ünnep lesz a tragikus körülmények között elhunyt primadonna tiszteletére. Az ünnepség keretében Solymosán Magdáról szóló versek, dalokon kívül színrekerül a „Három kislány” c. Schubert-operett, amelyben Solymosán Magda egyik legemlékezetesebb sikereit aratta.

— **Aradi csereversző kolozsvári bemutatója.** Kolozsváron szerda este mutatták be Rezes György nagyszerű operettjét. Az „Isten veled szerelem” aradi szériás előadásai után, most a kolozsvári színpadon aratott nagy sikert és ennek a sikernek oroszánrészes a darab zeneszerzője Rezes György, akit a közönség hosszasan ünneplott. Rezes Györgyről a legnagyobb elismerés hangján emlékeztek meg a kolozsvári sajtó is. Az ünneplésből kijutott Felhő Ervinnek is, aki a darab főszerepét játszotta, mint vendég a kolozsvári színpadon.

— **A Magyar Népközösség felhívása.** A Magyar Népközösség aradvárosi szervezetének köznevelődési szakosztálya legutóbbi értekezletén elhatározta, hogy népszerű előadásokat rendez az őszi és téli időnyben. E célból felhívást intéz mindazokhoz, akik ebben a köznevelődési tevékenységben részt akarnak venni, hogy jelentkezzenek a központi irodában kitöltött levelet. Ebben a tevékenységben részt vehet minden leány, fiú, nő és férfi, akik eddig is műkedvelő előadásokon már részt vettek, vagy erre magukban hálamot éreznek, vagy akik bármilyen hangszerezen játszanak. A népszerű bizottság a jelentkezéseket vizsgálata jogla meghívni, amelyen zeneszámok, ének, szavaltat után előadó képességükről bizonyosságot kell tegyenek. Jelentkezni minden nap lehet a losit Vulcan-uca 12. szám alatti közponi irodában.

— **Sírköavatás.** Néhai Reich Hermanné szül. Friedmann Teréz sírköavatása f. hó 23-án, vasárnap d. e. fél 11 órakor lesz a régi zsidótemetőben.

— **Kedvezményes strandbérletek.** A Neptun-fürdő igazgatósága köz tudomásra hozza, hogy a 6—10 éves gyermekek részére 350 lei ellenében bocsát ki idénybérletet. Ebben az összegben bennfoglaltatik a kabin megváltásának ára is. A hat éven aluli gyermekekért a strandon nem fizetnek.

— **Az aradi Vak Nők Otthonának igazgatósága** közli, hogy az egyesület kék készítésével és eladásával foglalkozik, a legolcsóbb áron. Az egyesület címe: Barjiiu-uca 16.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68

A magyar parlamenti csoport tárgyalásai Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszterrel

Bánffy Miklós gróf és Szász Pál dr. vezette a képviselői és szenátorok csoportját

Bucurestiből jelentik: A magyar képviselők DRAGOMIR Silviu kisebbségi miniszternél akl. és szenátorok BÀNFFY Miklós gróf és SZÁSZ Pál dr. vezetése alatt csütörtökön megjelentek vel több, a magyar kisebbséget érdeklő naprenden lévő kérdést tárgyalták meg.

SZINHÁZ

A Thalia szombati és vasárnapi előadásai

Szombaton és vasárnap összesen öt előadást tart a Thalia operettegyüttese a Kulturpalotában.

Szombaton délután öt órai kezdettel Farkas Imre örökéletű kedves operettje az Iglói diákok kerül színre olcsó helyárrakkal, míg este negyedik előadása lesz a nagyszerű Pozsonyi lakodalomnak.

Vasárnap délután három órakor olcsó helyárrakkal a Tul a nagy Krivánon című operettreprez szerepel a műsoron, hat órakor pedig újra Pozsonyi lakodalom adják. Este kilenc órakor Csepreghy Ferenc halhatatlan alkotása, a Piros bugyellár is van műsoron. A Piros bugyellár azok közé a népszínművek közé tartozik, amelyek örökké aktuális témákkal, nagyszerű figurákkal és ma már klasszikussá vált gyönyörű muzsikájukkal, minden egyes felújításuk alkalmával egy-egy új bemutató ünnepi hangulatát hozzák magukkal. Elsőrendű szereposztásban, Gróf László mesteri rendezésében. Stéfanidesz József vezénylete mellett ujtja fel a színház a Piros bugyellárát. A kitűnő népszínmű előadása iránt városszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Legközelebbi bemutató hétfőn este: Bombaüzlet

Hétfőn este roppant mulatságos, ötletes épkézláb operettet mutat be a Thalia. Meséje önmagában is megállana, olyan mai és olyan eleven, s annyira tele van vidám tréfával, hogy a

BOMBAÜZLET

nagy sikerének egyik titka kétségkívül ez az igen eredeti szellemes szövegv. Am a zene sem marad el a szöveg mögött. A

BOMBAÜZLET,

minden egyes száma sláger. Kétszeri rádióközvetítés kevés darabnak jut ma, s ezt az operettet teljes egészében kétszer is hozta a rádió, egyes számait pedig a gramofonlemezek pütké világgá. Aki tehát két és félóra ki akar kapcsolódni a napi gondokból és maradéktalanul akar szórakozni, az okvetlen nézze meg a BOMBAÜZLETET.

SPORT KÖZLÖNY

Átutazott Aradon a Hungária csapata A Hungária játékosai remélik, hogy behozzák a Rapid góllőnyét. A bucaresti-i kettős kis KK mérkőzésre 40.000 nézőt várnak

A budapesti Hungária csapata pénteken 13 óra 25 perckor érkezett meg az aradi állomásra, majd rövid itartózkodás után a gyorsvonat tovább folytatta útját Bucuresti felé. A Hungária együttesét Mándik Béla intéző, Senkey Imre edző és Takács Béla kondícióedző kíséri. A csapat a következő játékosok utaznak:

Szabó, Vág, Kiss, Biró, Négvessy, Sebes, Dudás, Béky, Vidor, Kalmár, Müller, Szabó III.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Senkey Imre edzővel, aki kijelentette, hogy a Hungária Budapesten igen rosszul játszott és a csapatnak feltétlenül javulnia kell a bucaresti-i meccsen.

Senkey reméli, hogy a csapat legalább azt harcolja ki, hogy harmadik mérkőzésre kerüljön sor.

Biró, a Hungária válogatott háttvédi játékosa kijelentette, hogy jobban fog majd vigyázni Siposra és a bucaresti-i csatár nem fog olyan könnyen elmenni mellette, mint Budapesten.

Biró egyébként gyengébb játékát lábsérülé-

sével magyarázza.

A Hungária a következő összeállításban fog játszani az FC Rapid ellen:

Szabó — Kiss, Biró — Négvessy, Sebes, Dudás — Béky, Vidor, Kalmár, Müller, Szabó III. Ez az összeállítás végleges, miután a Hungária csak egy tartalékot a kapus Vágit hozta magával.

A bucaresti-i lapok nagy cikkekben számolnak be a Hungária—Rapid, valamint a BSK—Venus mérkőzésről és megállapítják, hogy a kettős nemzetközi mérkőzés iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

Eddig elővételben nagymennyiségű jegyet adtak el a 40 ezer fős közönségre számítanak.

Amikor a bucaresti-i lapok erre vonatkozó közlését itt Aradon elmondottuk a Hungária játékosoknak, ezek kijelentették, hogy ezt az élénk érdeklődést nagy játékkal igyekeznek meghálálni és remélik, hogy az FC Rapiddal a szezon legizgalmasabb mérkőzését vívhatják meg.

a játékosok, csak közvetlenül a verseny megkezdése előtt jelöli ki a végleges csapatot. A mérkőzéseket az AKE pályáján bonyolítják le és azokon a tennisz aradi hívei minden bizonnyal nagyszámban fognak megjelenni.

Slivat nem játszik

az AMTE elleni bajnoki mérközéseken

Bucuresti, Slivat, az AMTE volt válogatott háttvédi vasárnap sikeresen mutatkozott be a budapesti kis KK mérkőzésen. Az AMTE és a Rapid FC vezetősége között megállapodás jött létre és ennek értelmében Slivat nem fog játszani az AMTE elleni bajnoki mérközéseken.

Az AKE—AAC

tenniszcsapatainak mérközése a Camarasescu-kupaért

Ma délután fél 5 órai kezdettel az AKE és az AAC tenniszcsapatai vívnak érdekesnek ígérkező küzdelmet a Camarasescu-kupában való továbbjutásért. Mindkét egyesület versenyzői szorgalmasan készülnek az összecsapásra. Értesüléseink szerint Zircher József, az AKE sportigazgatója csupa fiatal játékosokból álló csapatot állít ki a Davis Cup-szerű versenyre. A fiatal akaszták már az elmúlt év folyamán kimutatták oroszánkörméjüket és majd a mai versenyen dől el, hogy tényleg „nagy” játékosok-e. Egyébként Zircher József, akinek vezetésével a lehető legalapozottabb edzéseket végzik

TEKESPORT

AZ AAC TEKEMAJALIST RENDEZ június 29—30-án az AAC sporttelepén, mely érdekessége, ben is egészen újszerű attrakció lesz. A bajnokságot és a Prieteni kupa vándordíjat nyert atléták tekézők, kétnapos ünnepélyen kívánják vendégül látni a tekézők nagy családját és a tekézők kivül más sportágak versenyszámaiban is alkalmat kívánnak nyújtani a tekézőknek, sporttermettségük bebizonyítására. A kétnapos ünnepség keretében a kétnapos tombola-tekéversenyen kívül, mely pompás tiszteletdíjakra ad nyerési alkalmat, a műsor kiterjeszkedik a könnyű és nehéz atlétika versenyszámaira és a labdarugásra is, melyben eltérőleg a szokványoktól, 12-es csapatok küzdenek egymás ellen. Az atlétikai számok között 100 m. síkfutás, távolugrás, súlydobás, 8x50 m. staféta-verseny, kötélhuzás, talicskavereny és egyéb humoros számok szerepelnek, melyek vidám derűségben fogják tartani a nézők ezreit.

A tekéző sport műsorán szerepel még az AAC—Prieteni hölgy- és férfi hatos csapatainak komoly küzdelme, mely után a farsasvacsora keretében díjkiosztás, végül tánc következik. A verseny részletes ismertetésére még visszaférünk.

A METALURGIST HÖLGY ÉS FÉRFI EGYE-NI TEKEVERSENYE ma, szombát este 8 órakor kezdődik és egész vasárnapon keresztül tart, majd este 9 órakor a holtversenyeket eldöntő rádóbá-sokkal végződik. A férfiak részére kiírt egyéni verseny öt első helyezettje és a hölgyversenynek első három helyezettje, értékes tiszteletdíjazásban részesül, ami előreláthatólag éretnk versengésre fog alkalmat adni. A verseny, amely a Metalurgistul versenypályáján, a Farkasveremben nyer lebonyolítást, háromdobásos vörzsfára menő küzdelem.

A PRIETENI—TRICOLOR EMLÉKZASZLÓ KÜZDELEM első fordulója holnap, vasárnap délután 5 és 7 órakor kerül lejátszásra, mikoris a letesített megállapodás értelmében úgy az A), mint a B) csapat a Tricolor-pályán mérkőznek.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JUNIUS 22.

Bucuresti, Radio România, 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Lemezek 13: Lucian Galperin dr. éneklőfűrészen játszik 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Petrică Motoi zenekara Pette Gusti énekszámaival, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása, 15: Különléle közlemények.

Radio România, 18: Az Országőr szervezet órája 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: Időszerű kulturális közlemények, 19.16: Fauré-művekből részletek lemezek, 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio România, 20: G. M. Cantacuzino műnők előadása Athénról, 20.15: Részletek Gluck: Orfeus című operájából lemezek, 20.45: Hírek 21.20: A Lucafarul tánczenekar Lya Crăciunescu énekével, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: A zene folytatása, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.40: Ébresztő torna, 8: Hírek, közlemények, érend, hanglemezek, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Szabó Kálmán jazzhármása, 13.40: Hírek 13.55: Szórakoztató zene hanglemezzel 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 14.30: Hanglemezek, 15.30: Hírek, 17.15: A táplálkozás időszerű kérdései, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: A falu dalai, Mindszenty Ödön magyar nótákat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara, 19.15: A rádió postája, 19.45: Dániel Ernő zongorázik, 20.15: Hírek, 20.25: Bobula Lajos tangóharmonikaszámai, 20.45: Lóversenyeredmények 20.50: Közvetítés az orosházi piacról, 21.15: Nehéz napok, könnyű dalok, Előadás, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Tánclemezek.

Budapest II, 19.15: Mezőgazdasági felőra, 20.25: Egy szokatlan regényhős, Szávay Nándor dr. előadása, 21: Hírek, lóversenyeredmények, 21.25: Hanglemezek, 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád, 13: Rádiózenekar, 14: Népdalok, 14.30: Lemezek, 18.45: Népzene, 19: Hangjáték, 20.20: Lemezek, 20.40: Népdalok, 23: Rádiózenekar, 23.50: Venedig zene, 24: Tánclemezek.

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-be**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az agglégényadóról az érdekeltek nem kapnak külön kivetési jegyzőkönyvet

A pénzügyminisztérium 89.897—1940. sz. alatt felhívja a pénzügyigazgatóságok figyelmét arra, hogy egyes pénzügyigazgatóságok helytelenül járnak el az agglégényadó megállapításánál. A rendelet szerint, ha az adóalany alkalmazott, úgy csupán munkaadóhoz, nem pedig a pénzügyigazgatósághoz kell nyilatkozatot beadni arról, hogy nőlen. E nyilatkozat alapján a munkaadók az alkalmazotti fizetés után járó adókkal egyidejűleg levonniák alkalmazottaiktól az agglégényadót is és ezt befizetik a pénzügyigazgatósághoz. Ami a mezőgazdasági, kereskedelmi, szakmai, stb. jövedelemmel rendelkező agglégényeket illeti ezeknek július 15-ig a pénzügyigazgatósághoz kell nyilatkozatot beadniok. A pénz-

ügyigazgatóság ezek esetében sem vett ki az adót olyképen, hogy megidézze a feleket, vagy értesítse őket az agglégényadó összegéről. Azok a pénzügyigazgatóságok, amelyek a nyilatkozatok alapján az agglégényeket beidéztek az említett adó megállapítása végett, tévesen jártak el. Ez esetekben nem kell adókivetési jegyzőkönyvet felvenni, hanem a törvény alapján ki kell számítani az esedékes agglégényadót ezzel az érdekeltektől agglégény adószámját meg kell terhelni és intézkedni kell a szóban levő adóösszeg mielőbbi behajtásáról. Az agglégények tehát a kivetett agglégényadóról külön értesítést nem kapnak, hanem annak összegéről akkor értesülnek, a mikor az összeg behajtására sor kerül.

Naponta közlekedő tűzifaszervevényeket állított be a CFR a temesvári körzetben és egyes aradi körzetekben

Temesvár város vezetősége meg akarja oldani az egyre súlyosbodó tűzifa problémát. A város kötelezte a fatereskedőket, hogy záros határidőig telepeiket töltsék meg fával, egyben a bankokat és vállalatokat kötelezte arra, hogy gondoskodjanak alkalmazottaik tűzifával való ellátásáról. A rendelet gyakorlati végrehajtása azonban számos akadályba ütközik. Egyrészt a temesvári tűzifa-kereskedők nem rendelkeznek elegendő tőkével ahhoz, hogy a kötelező tűzifaállományt beszeressék, másrészt a rendelkezésre álló telepek sem elégségesek ahhoz, hogy Temesvár teljes téli szükségletét befogadhasák. A tűzifaellátást akadályozó vagonhiány nem szűnt meg és bár egyes állomásokon tekintélyes, kitermelt tűzifa hever, ez az áru nem szállítható le, mert a CFR nem bocsát rendelkezésre megfelelő számú vagon. Ebben az ügyben a Temesvári temény kereskedelmi érdekképviseletet ismételtelen közbenjártak a vasutnál. Az interven-

ciók most eredménnyel jártak, amennyiben a CFR temesvári körzeti igazgatósága hat vonalon naponta közlekedő állandó tűzifaszervevények beállításáról intézkedett. Ennek megfelelően 47 vagonot kapott az Orsova—Karánszébes—Temesvár vonal, 40 vagonot a Karánszébes—Závoly—Temesvár vonal, 20 vagonot a Facset—Lugos—Temesvár viszonylat, 40 vagonot a Zám—Radna—Temesvár vonal, 50 vagonot a Zám—Radna—Arad vonal és 30 vagonot a Borosjenő—Körösbánya—Arad vonal. A rendelkezésre bocsátott szervevények két vonalon Arad tűzifaellátását biztosítják. A vonatok naponta közlekednek, még pedig menettérvi viszonylatban, vagyis míg az egyik berakodik, a másik már utban van a városok felé. A CFR körzeti igazgatóságának rendelkezése jelentősen megkönnyíti a tűzifaellátás megoldását és Temesvár város tűzifaellátásának végrehajtását.

A minisztérium utasítást adott a forgalmiadó-ellenőrzés azonnali megkezdésére

A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, amelyben utasítja a pénzügyigazgatósági közveket, hogy haladéktalanul kezdjék meg az egész ország területén a forgalmiadó ellenőrzéseket. A rendelet megemlékezik arról, hogy az adóamnestiára való tekintettel ez az ellenőrzés már a múlt év novemberében óta szünetelt és ezért sok visszaélésre adott alkalmat. Erre való tekintettel rendelék el az azonnali és szigorú ellenőrzés megkezdését.

A minisztérium egyben több, a forgalmiadóval összefüggésben elvő vitás kérdést tisztázott. Így utal arra, hogy a forgalmiadó törvény 9. szakaszában a kis iparosok mentességét élveznek az ott említett feltételek fennforgása mellett. Majd ugyanezen szakasz tizenhét kivétel sorol fel a mentesség alól, közöttük a saltyvárákat és az illatszergyárakat. A miniszter utasítása szerint a „gyár” kifejezést itt lényegesen kell értelmezni, tehát ha kisiparszerűen gyártanak saltyot, illatszert, akkor sem menies az illető a forgalmiadó alól.

Ami a szövetkezetek forgalmiadómentességét ille-

ti, az legalább 15 alkalmazottat foglalkoztasson. A miniszteri utasítás szerint ebbe a számba nem számítható be az az alkalmazott, aki egyben üzletrészes. A miniszteri utasítás szerint minden bórarámühely, amely bóröndöket, iratáskákat és kesztyűket készít, forgalmiadóköteles tekintet nélkül, hogy ezen áruk közül melyik képezi a gyártási főcikket.

Egy másik rendelet közli, hogy a finom fémtárgyak készítői nem tartoznak forgalmiadó-rezosszert nyitni, jöllehet adókötelesek. Ezek ugyanis fémjelzési könyvet vezetnek, valamint a Banca Nazionale számlára lefektetett könyvet. Tartoznak ezek a vállalatok a most említett könyveket a pénzügyigazgatóságnál látványoztatni, mintha forgalmiadóregiszterek lennének. A fémjelzési könyvben felsorolt tárgyak mellett a számla sorszáma, kelte és végösszege beirandó míg a Banca Nazionale számára vezetett könyvbe minden tétel mellé bejegyzendő a fémjelzési könyv tételszáma, kelte és oldalszáma, ahol az illető tárgy be van vezetve, hogy ezáltal hatályosabb ellenőrzést gyakorolhassanak.

Csak az étkezés céljaira felhasznált zsiradékok mentesülnek a 2 százalékos illeték alól

A pénzügyminisztérium rendeletben értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy megállapítást nyert, miszerint festékgyárak és kereskedők a nem raffinált olaj vásárlásánál és eladásánál nem fizetnek nemzetvédelmi adót abban a tudatban, hogy az olaj is azon zsiradékfajokhoz tartozik, amelyek mentesek a nemzetvédelmi adó alól. A pénzügyminiszter közli, hogy ez a felfogás téves, és a nem raffinált olaj után kötelező a nemzetvédelmi adó levonása, mert csak az étkezés céljaira felhasznált zsiradékok mentesülnek a 2 százalékos illeték alól.

Egy másik rendeletben a pénzügyminiszter ismételtelen utasította a pénzügyi hatóságok vezetőit, hogy a legmondosabb körülményekkel ellenőrizzék

a nemzetvédelmi adó behajtását, tartssanak gyakorlati razzikákat és az ellenőrzést nap-nap után ismételjék meg.

Itt emlíjük meg, hogy nemcsak fizetési jegyzékönyveket, hanem a számlakönyveket is látványoztatni kell a pénzügyigazgatóságnál. Ugyanis a nemzetvédelmi adó olyan vásárlásoknál, ahol a félnek rendes számlát adnak ki, ezen a számlán rögzítendő is.

— Elismerték a kereskedelmi utazók lehel szövetségének jogi személyiségét. Királyi dekrétummal, amely a Monitorul Oficial junius 19-iki számában jelent meg, elismerték a kereskedelmi utazók céhei szövetségének jogi személyiségét. Ez a szövetség Bucarestben, a Calea Mosilor 82. szám alatt működik.

Az új román—magyar kereskedelmi egyezmény végrehajtása

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank körlevelet küldött a pénzintézetekhez, amely szerint június 1-től új magyar-román fizetési egyezmény lépett életbe. A Magyarországból Romániába irányuló kivitelre kerülő áruk ellenértékét, a vasárak kivételével, a román importőrök úgy fizetik, hogy a Román Nemzeti Banktól pengő igénylést kérnek. A Román Nemzeti Bank ezután a magyar áruk ellenértékének 90 százalékát pengőben fizeti ki, 10 százalékot pedig lei számlára vezet. A pengő hivatalos árfolyama a magyar importőrök részére 26.50, a román importőrök részére pedig 27 lei.

Gyenge gyümölcsstermést jelent a legújabb hivatalos becslés

Bucuresti. A földmivélségügyi minisztérium az egész országban megjelölt gyümölcsbecslés alapján újabb jelentést adott ki a várható gyümölcsstermésről.

A hivatalos jelentés szerint csak cseresznyében és meggyben lesz rendes termés, mert ez a két gyümölcsfaj nem szenvedett kárt az általános fagy folytán.

Az almatermés gyenge lesz, mert a fagy nagy károkat okozott, különösen a nemesebb fajokban. Erdélyben, általában a rendes termés 40—60 százalékára lehet számítani, Bessarabia kivételével, ahol kedvezőbb a helyzet. Kajszin barackban a rendes termés 25 százalékára van kilátás. Az alföldön a kajszin- és őszibaracktermés 25 százaléka fagyott el, Dobrudzsában pedig 90 százaléka.

Az árak előreláthatólag rendkívül magasak lesznek. A gyümölcskonzerv- és lekvárgyárak valószínűleg csak almát és körtét fognak feldolgozni.

Szőlőtermésben is a rendesnek csak felére lehet számítani. Sok helyen elfagyott, általában pedig nagy károkat okozott a filoxera.

Rányomtatják a szövetárakra azok árait

A nemzetgazdasági minisztériumban értekezletet tartottak a gyapot- és gyapjúszövődé, valamint a textilnagykereskedők képviselőinek részvételével. Az értekezleten megállapították bizonyos egységes minőségben elkészülő árucikkek árait. Ezek az áruk rövidesen forgalomba kerülnek. A határozat értelmében a jövőben ezen cikkek árait az árukra nyomtatják.

— Gabonárák. A pénteki aradi gabonapiácón a következő árak alakultak ki: Buzá a. 350—360 lei, teneri 520—530 lei.

— NEMETORSZAG TOVABBRA IS EXPORTAL SZEMÉLYAUTÓKAT. Bár a német autóbilipart a háborús szükségletek természetesen erősen igénybe veszik, a személykocsik gyártása programszerűen folyik tovább. Persze nem a belső fogyasztás részére, hiszen a német autóbilgyártást, ami a személykocsikat illeti, teljesen a külföldi piacok számára állították át, úgyhogy a külföldi szállításokban semmiféle fennakadás nem mutatkozik. A német birodalom hatalmas ipari teljesítőképességére vall, hogy az autógyártás a háború ellenére is abban a helyzetben van, hogy minden külföldi megrendelésnek eleget teher.

Legújabb jelentéseink:

A Giornale d'Italia írja:

Németország és Olaszország a háboru utolsó felvonására, Anglia megtámadására készülnek

Rómából jelenti a Stefani hírigyűlés: Németország s Olaszország — írja a Giornale d'Italia — a háboru utolsó felvonásának lejátszására készülnek, ami Nagybritannia egyes megátámadása. Nyilvánvaló, hogy Anglia bátoritani igyekszik a franciákat az olasz-német feltételekkel szemben és azt reméli, hogy ezáltal a háboru elhúzódik és ez alatt az idő alatt megtörténik az Egyesült-Államok pénzügyi és katonai beavatkozása. Franciaország ellenállása azonban a fegyverszüneti kérdés után nem eredményezhet mást, mint emberélet pocsékolást és a Németország és Olaszország által megszabott feltételek súlyosbodását. A felelős francia kormány tudja ezt és Petain tábornagy még igyekszik inenteni, ami menthető. Bárhogyan is történjék, ha sikerülnek az angol próbálkozások, Olasz-

ország és Németország azonnal és hatáson válaszol. Ami az Egyesült-Államokat illeti, ennek a nagyhatalomnak nem érdeke, hogy megsértse a Monroe-elvet, mert Amerikának az esetleges beavatkozása precedenst teremtene, amely csak arra volna jó, hogy az európai hatalmak valamikor beavatkozzanak az Újvilág ügyébe. Mástkülönb az Egyesült-Államok tudják azt, hogy az európai háboruba való belépésük súlyos helyzetet teremtene a Csendes-óceánon, ahol Északamerikának nagy érdekei vannak. A lap végül azt írja, bárhogyan is alakuljanak az események, Németország és Olaszország el vannak határozva arra, hogy megszerezzék a győzelmet, amely visszaadja Európának az igazságot, a békét és termékeny együttműködést biztosít. (Rador.)

XII. Pius pápa folytatja erőfeszítéseit a béke megmentésére

Róma. (Rador.) A Vatikánban úgy tudják, hogy a pápa fáradhatatlanul folytatja békítő erőfeszítéseit. Tegnap újabb békeüzenetét küldött Hitler birodalmi vezérnek, Mussolini mi-

niszterelnöknek és Petain marsall, miniszterelnöknek. Ez utóbbit arra buzdította, hogy a békét szerezze meg a való realizmus szellemében.

Kényszerleszállása után

A „Yankee Clipper” amerikai postahajót elkobozták az angolok a Bermuda-szigeteken

Newyork. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Yankee Clipper, nagy amerikai óceánrepülőgép, amely az Európa—Amerika közötti összeköttetést biztosítja, az Azori-szigetektől volt visszatérőben és kényszerleszállást végzett a Bermuda-szigeteken. Az angolok a 400 kilogrammot kitévő postát elkobozták.

India kívülről jövő támadás eselén lemond „a nem erőszakkal” érv alkalmazásáról

Gandhit minden felelősség alól felmentettek

Bombayból jelenti: A Reuter távirati iroda jelenti: Az indiai nemzeti kongresszus végrehajtó bizottsága pénteken határozatot fogadott el, amely szerint kívülről jövő támadás esetén lemond a „nem erőszakkal” elvről. Ugyanakkor a kongresszus tovább folytatja erőfeszítéseit belpolitikai céljai elérése végett a „nem erőszakkal” elve alapján. Gandhit fel-

oldották minden felelősség alól, aki még külső támadás esetén is fenn akarta tartani az említett elvet. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez a határozat azt jelenti, hogy amennyiben a kongresszus és az angol kormány között megegyezés jön létre, Nagybritannia a kongresszus segítségére támaszkodhatik ami a lakosság sorozását és a fegyvergyártást ille-

ti. A kongresszus legtöbb tagja azon a felfogáson volt, hogy Indiának jelentékeny haderőre van szüksége, hogy a fenforgó veszélyekkel szembeálljon. (Rador.)

Rövidesen Moszkvába utazik a török külügyminiszter

Belgrád. (Rador.) A Vreme belgrádi jelentése szerint orosz forrásból megerősítik, hogy Szaradzoglu török külügyminiszter rövidesen Moszkvába érkezik, hol tárgyalások indulnak meg a megnevezett szerződés megkötése érdekében, illetve folytatják azokat a tárgyalásokat, amelyeket a múlt év őszén félbeszakítottak, amikor Törökország szerződést kötött Angliával és Franciaországgal.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

GENF. A francia rádió cáfolja azt a hírt, amely szerint a francia kormány elhagyta volna Bordeaux-t.

STOCKHOLM. A svéd parlament pénteken títkos ülést tartott. A legtöbb képviselőt táviratilag hívták Stockholmba. A parlamenti ülésnek rendkívül fontos tárgya volt. A gyorsírókat és a teremőröket arra kötelezték, hogy a tanácskozáskor idejére hagyják el a termet. A tanácskozáskor két órán át tartottak. Az ülésen a királyi kéziratot olvasták fel. Több hír van forgalomban az összehívással kapcsolatban, de igen kétséges az, hogy az indokokat nyilvánosságra hozzák. Általában úgy vélik, hogy a parlament az új európai eseményekkel kapcsolatban előállított helyzetben Svédország helyzetével foglalkozott.

TOKIÓ. A Reuter ügynökség jelenti: A Tientsinből érkezett táviratok szerint a koncessziós területek elleni zárlat feloldása a lakosság körében nagy lelkesedést keltett. A sorompók felvonása után télmillió ember sietett a koncessziós területekre. (Rador.)

RIGA. Az új lett kormány pénteken átvette a hatalmat és megtartotta első ülését. A minisztertanácsot Ulmanys államelnök nyitotta meg, aki az új kormány feladatait vállalta és hangsúlyozta, hogy ezek közé tartozik elsősorban a rend és a biztonság fenntartása, valamint a szomszédokkal, így elsősorban a szovjettel való baráti kapcsolatok ápolása. Annak szükségességére utalt ezután, hogy Lettorság együttműködjék az országban állomásozó szovjetszervezetekkel.

RÓMA. (Stefani.) A Popolo di Roma úgy értesült, hogy a francia kormány több tagja a harc folytatását kívánja, ha kell esetleg Észak-Afrikában. A Petain-kormányban ezt az irányzatot Chautemps miniszterelnökhelyettes képviseli, de a Londonban tartózkodó Reynaud és több más volt francia miniszter is. Így Mandel szintén a háboru folytatását kívánja.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1933 július 13-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottau meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetés: az időre utetendő

OKTATÁS

Román, magyar, német gyorsírásra és gépirásra 1-éig jelentkezőket felvesz Császár írógépszaküzlet, Str. Alexandri 6. 2955

ALKALMAZÁST KERES

Kisegítő levelezésre, könyvelésre ajánlkozik magyar-német gyorsíró. Címeket „Sokéves gyakorlat” jellegre a kiadóba kér. 2936

ALKALMAZÁST NYER

Váltószó mindenek szakácsnő keresek. Bul. Carol 56. I. em. 4. 2953

Villanyszerelősegédet felvesz Varga Testvérek-cég. Arad, Str. Alexandri 1.

Egy mindenek, ki a főzéshez is ért, azonnal felvétetik. Str. Numa Pompiliu 11. 2911

LAKÁS

Kettőszobás, modern lakás belvárosi, új épületben ezernégyezsázért. Üzlethelyiség berendezéssel hatszázért kiadó. Str. Cosbuc 39.

Háromszobás, összkomfortos, új földszinti urilakás a centrumban kiadó Bévvebet Korányi-bufféban. 2951

Lépcsőházi bejárattal szépen berendezett szoba kiadó 1-ére. Str. Moise Nicu 12. II. em. 2956

Kettőszobás, modern, magasszintű lakás, elő-, fürdőszoba és minden melékkelheliséggel kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 2910

VÉTEL-ELADÁS

Különböző ablakok, ablakrács, ajtó, üled. kád, spanyolfal, cementkockák helyszülke miatt eladók. Str. Alexandri 4. 2952

Ebédli, félháló, nagy ebédli szőnyeg eladó elköltözés miatt. Cim a kiadóhivatalban. 2954

Bármilyen nyelvű szépirodalmi és tudományos művet, könyvtárakat sürgősen megvételre keresek. Cimeket szombat estig a kiadóhivatalba kérek. 2940

INGATLAN

A máderati urilhegyen eladó egy 10 holdas szálló, négy szobás, verandás urilházzal, komplett pince- és prásház-berendezéssel és cca 700 Hl. tartalmu hordókkal. Ügynökök díjaztatnak. Megbizotti: Dr. Simon ügyvéd, Timisoara, Piata Libertatii No. 4. 2947

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás agyanoti). Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLÉK

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, dísháló modern ebédli, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid keresztúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket. Zalogkölcöset közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hosszabbítunk. Tempo bizományi üzlet. Flischer Eliz-palota.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben